БЕКІТІЛГЕН
Жалғыз Акционердің шешімімен
«Жасыл даму» АҚ-министрдің бұйрығымен
экология және табиғи ресурстар
Қазақстан Республикасының
бастап 13 наурыз 2026 жыл
№ 43-Б

«Жасыл даму» АҚ

Жеке қаржылық есептілік
2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін
тәуелсіз аудитордың есебімен

МАЗМҰНЫ

Мазмұны

«Жасыл даму» АҚ басшылығының 2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін жеке қаржылық есептілікті дайындау және бекіту жауапкершілігі туралы өтініші 3
Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі 4

Жеке қаржылық есептілік

Пайда немесе залал және өзге жиынтық кіріс туралы жеке есеп 7
Қаржылық жағдай туралы жеке есеп 8
Ақша қаражаттарының қозғалысы туралы жеке есеп 9
Капиталдағы өзгерістер туралы жеке есеп 10
Жеке қаржылық есептілікке түсіндірмелер 11

«Жасыл даму» АҚ басшылығының өтініші жеке қаржылық есептілікті дайындау және бекіту үшін жауапкершілік туралы 2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

Төменде келтірілген мәлімдеме тәуелсіз аудиторлардың ұсынылған есебінде қамтылған аудиторлардың міндеттерінің сипаттамасымен бірге қарастырылуы тиіс және «Жасыл даму» акционерлік қоғамының (бұдан әрі – «Қоғам») жеке қаржылық есептілігіне қатысты аудиторлардың жауапкершілігін шектеу мақсатында жасалды.

Қоғам басшылығы 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жеке қаржылық жағдайды, сондай-ақ осы күнмен аяқталған жыл ішіндегі оның қызметінің жеке қаржылық нәтижелерін, ақша қаражаттарының қозғалысын және капиталдағы өзгерістерді барлық елеулі аспектілерде шынайы көрсететін жеке қаржылық есептілікті Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (бұдан әрі – ХҚЕС) сәйкес дайындауға жауапты.

Жеке қаржылық есептілікті дайындау кезінде басшылық келесіге жауап береді:

- есеп саясаты қағидаттарын дұрыс таңдау және қолдануды қамтамасыз етуге;
- есеп саясаты туралы деректерді қоса алғанда, ақпаратты оның орындылығын, шынайылығын, салыстырмалылығын және түсініктілігін қамтамасыз ететін нысанда ұсынуға;
- ХҚЕС талаптарын орындау пайдаланушыларға Қоғамның жеке қаржылық жағдайына және жеке қаржылық нәтижелеріне жекелеген операциялар мен өзге оқиғалар немесе жағдайлар әсерін түсіну үшін жеткіліксіз болған жағдайда қосымша ақпаратты ашуға;
- Қоғамның жақын болашақта қызметін жалғастыру қабілетін бағалауға.

Басшылық сондай-ақ келесіге жауапты:

- Қоғамда тиімді және сенімді ішкі бақылау жүйесін әзірлеуге, енгізуге және оның жұмыс істеуін қамтамасыз етуге;
- кез келген уақытта Қоғамның жеке қаржылық жағдайы туралы жеткілікті дәлдікпен ақпарат дайындауға және жеке қаржылық есептіліктің ХҚЕС талаптарына сәйкестігін қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін бухгалтерлік есеп жүйесін жүргізуге;
- Қоғам активтерін қорғау және алаяқтық пен өзге де теріс пайдаланулардың анықтау мен болдырмау үшін өз құзыреті шегінде шаралар қабылдауға.

2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін осы жеке қаржылық есептілік 2026 жылғы «16» ақпанда шығаруға бекітілді.

Басқарма Төрағасы
Сәрсенбай Е.Н.

Бас бухгалтер
Анисова Р. А.

«SFAI Kazakhstan» ЖШС
Әл-Фараби д-лы, 13
1В блогы, 505 кеңсе
Алматы қ., 050000
Қазақстан Республикасы
Тел.: +7 (775) 549 86 03
БСН 111140015551
www.sfai.kz

ТОО «SFAI Kazakhstan»
пр. Аль-Фараби, 13
блок 1В, офис 505
г. Алматы, 050000
Республика Казахстан
Тел.: +7 (775) 549 86 03
БИН 111140015551
www.sfai.kz

SFAI Kazakhstan LLP
Al-Farabi ave., 13
1V block, office 505
Almaty, 050000
Republic of Kazakhstan
Tel.: +7 (775) 549 86 03
BIN 111140015551
www.sfai.kz

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРДЫҢ АУДИТОРЛЫҚ ЕСЕБІ

«Жасыл даму» АҚ-ның Акционеріне және Басшылығына

Пікір

Біз «Жасыл Даму» АҚ-ның (бұдан әрі – «Қоғам») 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жеке қаржылық жағдай туралы есебінен, көрсетілген күнмен аяқталған жыл үшін жеке жиынтық кіріс туралы есебінен, капиталдағы өзгерістер туралы жеке есебінен және ақша қаражаттарының қозғалысы туралы жеке есебінен, сондай-ақ есеп саясатының елеулі қағидаттары туралы ақпаратты қоса алғанда, жеке қаржылық есептілікке түсіндірме ескертпелерден тұратын жеке қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік.

Біздің пікірімізше, қоса беріліп отырған жеке қаржылық есептілік 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қоғамның қаржылық жағдайын, сондай-ақ көрсетілген күнмен аяқталған жыл ішіндегі оның қаржылық нәтижелері мен ақша қаражаттарының қозғалысын Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (ХҚЕС) сәйкес барлық елеулі аспектілерде шынайы көрсетеді.

Пікір білдіру үшін негіз

Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына (ХАС) сәйкес жүргіздік. Осы стандарттарға сәйкес біздің міндеттеріміз есебіміздің «Аудитордың жеке қаржылық есептілік аудитіне жауапкершілігі» бөлімінде сипатталған.Біз Бухгалтерлерге арналған халықаралық әдеп стандарттары жөніндегі кеңестің (СМСӘК) Кәсіби бухгалтерлерге арналған халықаралық әдеп кодексіне (тәуелсіздік жөніндегі халықаралық стандарттарды қоса алғанда) (СМСӘК Кодексі), сондай-ақ Қазақстан Республикасында жеке қаржылық есептілік аудитіне қолданылатын әдеп талаптарына сәйкес Қоғамға қатысты тәуелсізбіз. Біз сондай-ақ осы талаптарға және СМСӘК Кодексіне сәйкес өзге де әдептік міндеттерімізді орындадық.Біз алған аудиторлық дәлелдемелер біздің пікірімізді білдіруге негіз болу үшін жеткілікті және тиісті деп санаймыз.

Басшылықтың жеке қаржылық есептілік үшін жауапкершілігі

Басшылық аталған жеке қаржылық есептілікті ХҚЕС-ке сәйкес дайындау және шынайы ұсыну үшін, сондай-ақ алаяқтық немесе қателіктер салдарынан туындайтын елеулі бұрмалаушылықтарды қамтымайтын жеке қаржылық есептілікті дайындау үшін қажет деп санайтын ішкі бақылау жүйесі үшін жауапты.

Жеке қаржылық есептілікті дайындау кезінде басшылық Қоғамның өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетін бағалауға, тиісті жағдайларда үздіксіз қызметке қатысты ақпаратты ашуға және есептілікті үздіксіз қызмет қағидаты негізінде жасауға жауапты, егер басшылық Қоғамды таратуға, оның қызметін тоқтатуға ниетті болмаса немесе тарату не қызметін тоқтатудан басқа шынайы баламасы болмаған жағдайларды қоспағанда.

SFAI GLOBAL | KAZAKHSTAN

Аудитордың жеке қаржылық есептілік аудитіне жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз – жеке қаржылық есептіліктің тұтастай алғанда алаяқтық немесе қателіктер салдарынан туындайтын елеулі бұрмалаушылықтарды қамтымайтынына қатысты ақылға қонымды сенімділік алу және біздің пікіріміз қамтылған аудиторлық есепті шығару. Ақылға қонымды сенімділік – бұл жоғары деңгейдегі сенімділік, алайда Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргізілген аудит әрдайым елеулі бұрмалаушылық бар болған жағдайда оны анықтайтынына кепілдік бермейді. Бұрмалаушылықтар алаяқтықтың немесе қателіктердің нәтижесі болуы мүмкін және егер олар жеке-жеке немесе жиынтығында осы жеке қаржылық есептілік негізінде қабылданатын пайдаланушылардың экономикалық шешімдеріне әсер етуі мүмкін деп негізді түрде болжанса, елеулі деп есептеледі.

Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргізілетін аудит шеңберінде біз кәсіби пайымдауды қолданамыз және бүкіл аудит барысында кәсіби скептицизмді сақтаймыз. Бұдан басқа, біз:

- алаяқтық немесе қателіктер салдарынан жеке қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалану тәуекелдерін анықтаймыз және бағалаймыз; осы тәуекелдерге жауап ретінде аудиторлық рәсімдерді әзірлейміз және орындаймыз; пікірімізді білдіруге негіз болу үшін жеткілікті және тиісті аудиторлық дәлелдемелер аламыз. Алаяқтық нәтижесінде туындайтын елеулі бұрмалаушылықты анықтамау тәуекелі қателік нәтижесінде туындайтын елеулі бұрмалаушылықты анықтамау тәуекеліне қарағанда жоғары, себебі алаяқтық сөз байласуды, құжаттарды қолдан жасауды, қасақана жіберіп алуды, ақпаратты бұрмалап ұсынуды немесе ішкі бақылау жүйесін айналып өтуді қамтуы мүмкін;
- аудит үшін маңызы бар ішкі бақылау жүйесі туралы түсінік аламыз, аудиторлық рәсімдерді нақты жағдайларға сәйкес әзірлеу мақсатында, бірақ Қоғамның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі туралы пікір білдіру мақсатында емес;
- қолданылатын есеп саясатының орындылығын, бухгалтерлік бағалаулардың негізділігін және басшылық дайындаған тиісті ақпарат ашудың жеткіліктілігін бағалаймыз;
- басшылықтың үздіксіз қызмет қағидатын қолдануының заңдылығы туралы қорытынды жасаймыз және алынған аудиторлық дәлелдемелер негізінде Қоғамның өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетіне елеулі күмән тудыруы мүмкін оқиғалар немесе жағдайларға байланысты елеулі белгісіздік бар-жоғы туралы қорытынды жасаймыз. Егер біз елеулі белгісіздік бар деген қорытындыға келсек, аудиторлық есепте жеке қаржылық есептіліктегі тиісті ақпарат ашуға назар аударуымыз қажет немесе егер мұндай ақпарат ашу жеткіліксіз болса, пікірімізді модификациялауымыз қажет. Біздің қорытындыларымыз аудиторлық есеп күніне дейін алынған аудиторлық дәлелдемелерге негізделеді. Алайда болашақ оқиғалар немесе жағдайлар Қоғамның үздіксіз қызметін жалғастыру қабілетін жоғалтуына әкелуі мүмкін;
- жеке қаржылық есептіліктің тұтастай ұсынылуын, оның құрылымы мен мазмұнын, соның ішінде ақпарат ашуды бағалаймыз, сондай-ақ жеке қаржылық есептілік негізінде жатқан операциялар мен оқиғалардың шынайы ұсынылуын қамтамасыз ететіндей етіп көрсетілген-көрсетілмегенін бағалаймыз.

Біз корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалармен ақпараттық өзара іс-кимыл жасаймыз және оларға, соның ішінде аудиттің жоспарланған көлемі мен мерзімдері туралы, сондай-ақ аудит нәтижелері бойынша елеулі ескертулер, оның ішінде аудит барысында анықталған ішкі бақылау жүйесінің елеулі кемшіліктері туралы ақпаратты хабарлаймыз.

Осы тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі шығарылған аудитке жауапты серіктес – Куанышбеков О.К.

Куанышбеков Олжас
Бас директор
ЖШС «SFAI Kazakhstan»
Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі
берген № 24020399 аудиторлық қызметпен
айналысуға мемлекеттік лицензия
2024 жылғы «03» маусым

Бостандық ауданы, әл-Фараби даңғылы, 13,
«Нұрлы-тау» БО, 1в блок, 505 кеңсе, Алматы қ.,
Қазақстан Республикасы

Куанышбеков Олжас
Аудитор

Аудитордың 2018 жылғы «12» қаңтардағы
№ МФ0000516 біліктілік куәлігі

2026 жылғы «16» ақпан
Алматы қ., Қазақстан Республикасы

ПАЙДА НЕМЕСЕ ЗАЛАЛ ЖӘНЕ ӨЗГЕ ЖИЫНТЫҚ КІРІС ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП
2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

Мың теңгемен	Түсін дірме.	2025 жыл	2024 жыл
РОП қызметінің бағыттарын қаржыландыруға пайдаланылған төлемнен түскен кірістер	19	**292.434.400**	233.121.370
Қызметтер көрсетуден түскен түсім	5	**256.318**	378.305
Кірістердің барлығы		**292.690.718**	233.499.675
РОП қызметінің бағыттарын қаржыландыруға арналған шығыстар	19	**(163.669.285)**	(123.328.081)
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын қаржылық активтерді бастапқы тану кезінде танылған дисконт	19	**(85.678.217)**	(72.354.633)
Ішінара мерзімінен бұрын өтеу кезінде дисконтты босату		**366.924**	–
РОП қызметінің бағыттарын қаржыландыру үшін ұзақ мерзімді міндеттемелерді есептеу	15	**(12.701.143)**	(2.493.691)
РОП операторы функциясын жүзеге асыруға байланысты әкімшілік шығыстар	7	**(845.937)**	(639.288)
Көрсетілген қызметтердің өзіндік құны	6	**(574.039)**	(508.110)
Жалпы және әкімшілік шығыстар	7	**(2.640.444)**	(2.309.619)
Күтілетін кредиттік залалдар бойынша бағалау резерві		**(156.809)**	(46.335)
Операциялық пайда		**26.791.768**	31.819.918
Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып есептелген пайыздық кірістер	8	**62.351.672**	46.810.531
Өзге шығыстар		**(111.597)**	–
Өзге кірістер		**292.416**	3.753
Салық салуға дейінгі кіріс		**89.324.259**	78.634.202
Табыс салығы бойынша шығыс	9	**(45.862.108)**	(41.087.529)
Есепті кезеңдегі пайда		**43.462.151**	37.546.673
Өзге жиынтық кіріс			
Кейінгі кезеңдерде пайда немесе залал құрамына қайта жіктелуі мүмкін өзге жиынтық кіріс сомалары (салықтарды шегергенде):			
Әділ құн бойынша өзге жиынтық кіріс арқылы бағаланатын қаржылық құралдар бойынша таза (залал) / пайда		**(8.798.164)**	2.403.697
Жыл ішіндегі жиынтық кіріс барлығы		**34.663.987**	39.950.370

2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін жеке қаржылық есептілік Қоғам басшылығымен 2026 жылғы «16» ақпанда бекітілді және оның атынан қол қойылды.

Басқарма Төрағасы
Сәрсенбай Е.Н.

Бас бухгалтер
Анисова Р. А.

ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

Мың теңгемен	Түсін дірме.	31 желтоқсан 2025 жыл	31 желтоқсан 2024 жыл
АКТИВТЕР			
Қаржылық ұйымдардағы шоттар	10	**137.800.892**	60.045.445
Негізгі құралдар		**251.890**	222.434
Материалдық емес активтер		**365.594**	257.006
Еншілес ұйымдарға инвестициялар		**130.560**	130.560
Ұзақ мерзімді активтер		**138.548.936**	60.655.445
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	11	**215.179.121**	183.754.215
Бағалы қағаздарға инвестициялар	12	**115.927.968**	125.975.282
Сауда және өзге дебиторлық берешек		**17.167**	23.101
Өзге қысқа мерзімді активтер	13	**2.947.082**	525.800
Қысқа мерзімді активтер		**334.071.338**	310.278.398
Активтердің барлығы		**472.620.274**	370.933.843
АКЦИОНЕРЛІК КАПИТАЛ			
Акционерлік капитал	14	**288.763**	288.763
Шартты бөлу бойынша резерв	14	**(20.047.626)**	(20.047.626)
Сатуға арналған ретінде жіктелген инвестицияларды қайта бағалау резерві		**(6.824.513)**	1.973.651
Меншікті капиталдың өзге компоненттері		**112.907**	130.534
Бөлінбеген пайда		**68.416.772**	55.551.833
Акционерлік капитал барлығы		**41.946.303**	37.897.155
МІНДЕТТЕМЕЛЕР			
Кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелер		**326.486**	744.691
РОП операторының ұзақ мерзімді міндеттемелері	15	**138.061.533**	60.128.293
Ұзақ мерзімді міндеттемелер		**138.388.019**	60.872.984
Төленуге жататын корпоративтік табыс салығы		**–**	2.610.110
Акционердің тапсырмасы бойынша бөлу	16	**4.393.848**	–
Сауда және өзге кредиторлық берешек		**6.179**	344.536
Бағалау міндеттемелері	17	**555.768**	521.805
РОП операторының қысқа мерзімді міндеттемелері	18	**287.178.405**	268.568.952
Өзге қысқа мерзімді міндеттемелер		**151.752**	118.301
Қысқа мерзімді міндеттемелер		**292.285.952**	272.163.704
Акционерлік капитал мен міндеттемелер барлығы		**472.620.274**	370.933.843

2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін жеке қаржылық есептілік Қоғам басшылығымен 2026 жылғы «16» ақпанда бекітілді және оның атынан қол қойылды.

Басқарма Төрағасы
Сәрсенбай Е.Н.

ЖАСЫЛ ДАМУ акционерлік қоғамы БИН 040340008429

Бас бухгалтер
Анисова Р. А.

АҚША ҚАРАЖАТТАРЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП

2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

Мың теңгемен	Түсін дірме.	2025 жыл	2024 жыл
ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТ			
Кәдеге жарату төлемдерін жинау	18	**375.434.436**	306.212.857
Сот шешімі шеңберінде түсімдер	18	**1.080.641**	–
Алынған сыйақы		**34.807.360**	36.162.992
Сатып алушылардан түскен түсімдер		**294.431**	426.380
Өзге түсімдер		**74.914**	9.237
Түсімдердің барлығы		**411.691.782**	342.811.466
Қызмет бағыттарын қаржыландыру		**(163.660.502)**	(122.761.086)
Кәдеге жарату төлемдерін қайтару	18	**(331.105)**	(135.644)
Тауарлар мен қызметтер үшін жеткізушілерге төлемдер		**(928.490)**	(1.364.979)
Қызметкерлермен есеп айырысулар		**(2.113.052)**	(2.293.107)
Салықтар және бюджетке өзге төлемдер		**(1.229.068)**	(384.647)
Өзге төлемдер		**(740.556)**	(104.523)
Төлемдердің барлығы		**(169.002.773)**	(127.043.986)
Табыс салығын төлеуге дейінгі операциялық қызметтен түскен ақша қаражаттарының ағындары		**242.689.009**	215.767.480
Төленген корпоративтік табыс салығы		**(49.879.064)**	(68.026.654)
Операциялық қызметтен түскен таза ақша қаражаттарының ағыны		**192.809.945**	147.740.826
ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТ			
Бағалы қағаздарды сатып алу		–	(114.721.988)
Бағалы қағаздарды өтеуден түскен түсімдер		–	7.000.000
Алынған сыйақы		**15.982.137**	6.657.412
Қаржылық ұйымдарға қаражат орналастыру	10	**(151.451.462)**	(120.546.836)
Қаржылық ұйымдардан қаражатты өтеу	10	**541.148**	–
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтерді сатып алу		**(239.454)**	(241.554)
Инвестициялық қызметте пайдаланылған ақша қаражаттарының таза өкетілуі		**(135.167.631)**	(221.852.966)
ҚАРЖЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТ			
Төленген дивидендтер		**(26.220.991)**	(19.642.169)
Қаржылық қызметте пайдаланылған ақша қаражаттарының таза өкетілуі		**(26.220.991)**	(19.642.169)
Ақша қаражаттары және олардың баламаларының таза ұлғаюы / (азаюы)		**31.421.323**	(93.754.309)
Ақша қаражаттарына айырбастау бағамдарының өзгеруінің әсері		–	–
Ақша қаражаттары бойынша күтілетін кредиттік залалдар		**3.583**	27.196
Жыл басындағы ақша қаражаттары	11	**183.754.215**	277.481.328
Жыл соңындағы ақша қаражаттары	11	**215.179.121**	183.754.215

2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін жеке қаржылық есептілік Қоғам басшылығымен 2026 жылғы «16» ақпанда бекітілді және оның атынан қол қойылды.

Басқарма Төрағасы
Сәрсенбай Е.Н.

Бас бухгалтер
Анисова Р. А.

КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП

2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

Мың теңгемен	Акционерлік капитал	Шартты бөлу бойынша резерв	Сатуға арналған ретінде жіктелген инвестицияларды қайта бағалау резерві	Меншікті капиталдың өзге компоненттері	Бөлінбеген пайда	Акционерлік капитал барлығы
2024 жылғы 1 қаңтарда	288.763	(20.047.626)	(430.046)	144.815	37.633.048	17.588.954
Есепті кезеңдегі пайда	–	–	–	–	37.546.673	37.546.673
Өзге жиынтық кіріс	–	–	2.403.697	–	–	2.403.697
Жыл ішіндегі жиынтық кіріс барлығы	**–**	**–**	**2.403.697**	**–**	**37.546.673**	**39.950.370**
Бөлінбеген пайдаға қайта жіктеу	–	–	–	(14.281)	14.281	–
Жарияланған дивидендтер	–	–	–	–	(19.642.169)	(19.642.169)
2024 жылғы 31 желтоқсанда	**288.763**	**(20.047.626)**	**1.973.651**	**130.534**	**55.551.833**	**37.897.155**
2025 жылғы 1 қаңтарда	288.763	(20.047.626)	1.973.651	130.534	55.551.833	37.897.155
Есепті кезеңдегі пайда	–	–	–	–	43.462.151	43.462.151
Өзге жиынтық залал	–	–	(8.798.164)	–	–	(8.798.164)
Жыл ішіндегі жиынтық кіріс барлығы	**–**	**–**	**(8.798.164)**	**–**	**43.462.151**	**34.663.987**
Бөлінбеген пайдаға қайта жіктеу	–	–	–	(17.627)	17.627	–
Жарияланған дивидендтер	–	–	–	–	(26.220.991)	(26.220.991)
Акционердің тапсырмасы бойынша бөлу *(16-түсіндірмені қараңыз)*	–	–	–	–	(4.393.848)	(4.393.848)
2025 жылғы 31 желтоқсанда	**288.763**	**(20.047.626)**	**(6.824.513)**	**112.907**	**68.416.772**	**41.946.303**

2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін жеке қаржылық есептілік Қоғам басшылығымен 2026 жылғы «16» ақпанда бекітілді және оның атынан қол қойылды.

Басқарма Төрағасы
Сәрсенбай Е.Н.

Бас бухгалтер
Анисова Р. А.

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

Ұйымдық құрылым және қызметі

«Жасыл даму» акционерлік қоғамы (бұдан әрі – «Қоғам») Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 26 шілдедегі № 978 «Қазақстан Республикасы Қоршаған ортаны қорғау министрлігінің «Экология және климат жөніндегі қазақ ғылыми-зерттеу институты» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнын қайта ұйымдастыру туралы» қаулысына сәйкес қайта ұйымдастыру нәтижесінде құрылды.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2022 жылғы 18 қаңтардағы № 20 «Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігінің ведомстволық бағынысты ұйымдарының кейбір мәселелері және «Оператор РОП» жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің жарғылық капиталындағы қатысу үлесін сыйға тарту шарты бойынша жеке меншіктен республикалық меншікке қабылдау туралы» қаулысына сәйкес Қоғам өндірушілердің (импорттаушылардың) кеңейтілген міндеттемелерінің операторы болып айқындалды.2025 жылғы 31 желтоқсандағы және 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қоғам «Оператор РОП» жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің жарғылық капиталындағы қатысу үлесінің 100%-ына иелік етеді.Қоғам қызметінің мақсаты – Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінде және Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілерінде көзделген тәртіппен өндірушілердің (импорттаушылардың) кеңейтілген міндеттемелері қағидатын іске асыру арқылы қоршаған ортаның сапасын сақтау, калпына келтіру және жақсарту, сондай-ақ Қазақстан Республикасының төмен көміртекті дамуға көшуін қамтамасыз ету үшін жағдайлар жасау.

Қоғам кәдеге жарату төлемдерін жинау бойынша айрықша құқыққа ие және өндірушілер мен импорттаушылардан банк шотына түскен ақша қаражаттарын Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінде белгіленген талаптарға сәйкес бағыттайды.Қоғам Қазақстан Республикасында көміртек бірліктерімен сауда жасау жүйесінің жұмыс істеуін қамтамасыз ету үшін көміртек бірліктерінің мемлекеттік тізілімін қалыптастыратын көміртек бірліктерімен сауда жасау жүйесінің операторы болып табылады, сондай-ақ климаттың өзгеруі саласындағы Қазақстан Республикасының халықаралық шарттарын іске асыру шеңберінде көміртек бірліктерімен операцияларды жүзеге асырады.

Қоғамның орналасқан жері: Қазақстан Республикасы, Астана қаласы, Есіл ауданы, Қабанбай батыр даңғылы, 11/5 ғимараты, тұрғын емес үй-жай 8, пошталық индексі Z05T9X8.Қоғамның жалғыз акционері – Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті атынан Қазақстан Республикасының Үкіметі. Қоғамның акцияларының 100% мемлекеттік пакетін иелену және пайдалану құқықтарын жүзеге асыратын мемлекеттік орган – Қазақстан Республикасының Экология және табиғи ресурстар министрлігі.

2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін осы жеке қаржылық есептілік Қоғам басшылығымен 2026 жылғы 16 ақпанда шығаруға бекітілді.

Қазақстан Республикасындағы шаруашылық қызметті жүзеге асыру шарттары

Қоғам өз қызметін Қазақстан Республикасының аумағында жүзеге асырады. Қоғамның активтері мен міндеттемелері Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан. Осыған байланысты Қоғам Қазақстан Республикасының нарықтарындағы экономикалық және қаржылық тәуекелдерге ұшырайды. Нормативтік-құқықтық база мен салық заңнамасы жетілдірілуін жалғастыруда, алайда әртүрлі түсіндірулерге жол береді және жиі өзгерістерге ұшырайды, бұл құқықтық және фискалдық жүйелердің өзге де кемшіліктерімен бірге Қазақстан Республикасында қызметін жүзеге асыратын кәсіпорындар үшін қосымша қиындықтар туындатады.

Қоса беріліп отырған жеке қаржылық есептілік Қоғам басшылығының қолданыстағы шаруашылық жүргізу жағдайларының Қоғамның жеке қаржылық нәтижелеріне және жеке қаржылық жағдайына ықтимал әсері жөніндегі бағасын көрсетеді. Болашақ шаруашылық жағдайларының нақты әсері Қоғам басшылығының ағымдағы бағалауларынан өзгеше болуы мүмкін.

2. ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАТТАРЫ

Сәйкестік туралы мәлімдеме

Осы жеке қаржылық есептілік Қоғаммен Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (бұдан әрі – «ХҚЕС») сәйкес, Халықаралық қаржылық есептілік стандарттары жөніндегі кеңес (бұдан әрі – «ХҚЕС жөніндегі кеңес») бекіткен редакцияда дайындалды.

Осы жеке қаржылық есептілікте Қоғам туралы ақпарат жеке ұйым ретінде ұсынылған. 2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін Топтың жекелендірілген қаржылық есептілігі мүдделі пайдаланушылар үшін Қоғамның ресми мекенжайы және ресми интернет-ресурсы арқылы қолжетімді.

Құнды айқындау базасы

Осы жеке қаржылық есептілік бастапқы құн қағидаты негізінде дайындалды, мойындау күніне бағалау немесе әділ құн бойынша есепке алынатын қаржылық құралдарды және әділ құн бойынша өзге жиынтық кіріс арқылы бағаланатын қаржылық құралдарды қоспағанда.

ХҚЕС-ке сәйкес жеке қаржылық есептілікті дайындау белгілі бір маңызды бухгалтерлік бағалауларды қолдануды, сондай-ақ Қоғамның есеп саясатын қолдану барысында басшылықтың жорамалдар мен пайымдауларды пайдалануын талап етеді. Күрделілігі жоғары немесе жорамалдарды қолдануды талап ететін салалар, сондай-ақ бағалаулар мен жорамалдарды қолдану

Қоғамның жеке қаржылық есептілігі үшін елеулі болып табылатын салалар *4-түсіндірмеде* ашып көрсетілген. Бұл бағалаулар жеке қаржылық есептілікті дайындау күніне қолжетімді ақпаратқа негізделген. Нақты нәтижелер осы бағалаулардан өзгеше болуы мүмкін.

Үздіксіз қызмет қағидаты

Қоғамның жеке қаржылық есептілігі үздіксіз қызмет қағидаты негізінде дайындалды, ол активтерді әдеттегі қызмет барысында өткізу және міндеттемелерді әдеттегі қызмет барысында өтеуді көздейді.

Басшылық Қоғам өзінің қызметін үздіксіз жалғастыра алады деп есептейді. Басшылықта және Қоғамның түпкілікті бақылаушы тарапында Қоғамды тарату немесе қызмет ауқымын елеулі түрде қысқарту ниеті де, қажеттілігі де жоқ.

Функционалдық валюта

Қоғамның функционалдық валютасы – қазақстандық теңге (бұдан әрі – «теңге»), ол Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы бола отырып, Қоғам жүзеге асыратын операциялардың экономикалық мәнін және оның қызметіне әсер ететін байланысты мән-жайларды барынша дәл көрсетеді. Қазақстандық теңге осы жеке қаржылық есептілікті ұсыну валютасы болып табылады. Егер өзгеше көрсетілмесе, теңгемен ұсынылған барлық сандық көрсеткіштер (жақын) мың теңгеге дейін дөңгелектелген.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ ЕЛЕУЛІ ЕРЕЖЕЛЕРІ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

Қаржылық құралдарды тану және бағалау

Қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелер Қоғам тиісті қаржылық құрал бойынша шарттың тарапы болған кезде Қоғамның жеке қаржылық жағдай туралы есебінде танылады. Қоғам тұрақты сипаттағы қаржылық активтер мен міндеттемелерді сатып алу және өткізу операцияларын есеп айырысу күні әдісі бойынша есепке алады.Осылайша сатып алынған және кейіннен әділ құн бойынша бағаланатын қаржылық құралдар мәміле жасалған күннен бастап есеп айырысу күніне дейін сатып алынған құралдар сияқты есепке алынады.

Қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелер бастапқыда әділ құны бойынша танылады. Қаржылық активтерді немесе қаржылық міндеттемелерді сатып алуға немесе шығаруға тікелей қатысты мәміле шығындары (пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелерді қоспағанда) бастапқы тану кезінде қаржылық активтердің немесе қаржылық міндеттемелердің әділ құнын тиісінше ұлғайтады немесе азайтады.

Пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржылық активтерді немесе қаржылық міндеттемелерді сатып алуға тікелей қатысты мәміле шығындары тікелей пайда немесе залал құрамында танылады.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ ЕЛЕУЛІ ЕРЕЖЕЛЕРІ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ (жалғасы)

Қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелердің кейінгі бағалануы үшін қолданылатын бухгалтерлік есеп қағидаттары төменде келтірілген есеп саясатының тиісті ережелерінде ашып көрсетілген.

Қаржылық активтер

Барлық қаржылық активтер мәміле жасалған күні танылады және тану тоқтатылады, егер қаржылық активті сатып алу немесе сату шарттары тиісті нарықта белгіленген мерзімдерде қаржылық активті жеткізуді талап ететін шарт негізінде жүзеге асырылса, және бастапқыда әділ құны бойынша, оған мәміле шығындарын қосу арқылы бағаланады, әділ құн бойынша бағаланатын қаржылық активтерді қоспағанда. Әділ құн бойынша бағаланатын ретінде жіктелген қаржылық активтерді сатып алуға тікелей байланысты мәміле шығындары дереу пайда немесе залал құрамында танылады.

ХҚЕС (IFRS) 9 «Қаржылық құралдар» стандартының қолданылу аясына кіретін барлық танылған қаржылық активтер Қоғамның қаржылық активтерді басқаруға арналған бизнес-моделіне және қаржылық активтердің шартта көзделген ақша ағындарының сипаттамаларына байланысты кейіннен амортизацияланған құн бойынша немесе әділ құн бойынша бағалануы тиіс.

Қаржылық активтерді қайта жіктеу

Қоғам белгілі бір қаржылық активтерді ұстап тұруға қатысты бизнес-модельді өзгерткен жағдайда, мұндай активтер қайта жіктеледі. Жаңа санатқа қатысты жіктеу және бағалау талаптары қаржылық активтерді қайта жіктеуге әкелген бизнес-модельдегі өзгерістер туындағаннан кейінгі бірінші есепті кезеңнің бірінші күнінен бастап перспективалық түрде қолданылады. Шартта көзделген ақша ағындарындағы өзгерістер төменде келтірілген «Қаржылық активтерді модификациялау және тануды тоқтату» бөлімінде көрсетілген есеп саясатына сәйкес талданады.

Қаржылық активтерді модификациялау және тануды тоқтату

Қаржылық активті модификациялау бастапқы тану күні мен өтеу күні аралығында актив бойынша ақша ағындарын реттейтін шарт талаптары қайта қаралған немесе өзгеше түрде өзгертілген жағдайда орын алады. Модификация шартта көзделген ақша ағындарының сомасына және/немесе мерзімдеріне сол сәтте немесе болашақта әсер етеді.

Қаржылық актив модификацияланған кезде Қоғам бұл модификация активті тануды тоқтатуға әкелетінін бағалайды. Қоғамның саясатына сәйкес, егер модификация шарт талаптарының елеулі айырмашылығына әкелсе, ол тануды тоқтатуға алып келеді. Өзгертілген талаптардың бастапқы шарт талаптарынан елеулі түрде айырмашылығын анықтау үшін Қоғам сапалық факторларды талдайды. Мысалы, өзгерістерден кейін шартта көзделген ақша ағындары негізгі борыш пен пайыздарды өтеу бойынша төлемдерді қамтиды.

Қаржылық активті тану тоқтатылған жағдайда, күтілетін кредиттік залалдар (ККЗ) бойынша бағалау резерві тану тоқтатылған күнгі активтің таза баланстық құнын айқындау үшін қайта бағаланады. Қайта қаралған баланстық құн мен жаңа шарттарға сәйкес жаңа қаржылық активтің әділ құны арасындағы айырма тануды тоқтатудан пайда немесе залал ретінде танылады. Жаңа қаржылық актив бойынша ККЗ резерві, жаңа қаржылық актив бастапқы тану кезінде-ақ кредиттік құнсызданған болып саналатын сирек жағдайларды қоспағанда, кейінгі 12 ай ішіндегі ККЗ негізінде есептеледі.

Қаржылық активтердің құнсыздануы

Қоғам сауда дебиторлық берешек бойынша әрдайым бүкіл мерзімге күтілетін кредиттік залалдарды (ККЗ) таниды. Мұндай қаржылық құралдар бойынша күтілетін кредиттік залалдар Қоғамның өткен кезеңдердегі кредиттік залалдар тәжірибесіне негізделген бағалау резервтері матрицасын пайдалану арқылы бағаланады, ол қарыз алушыға тән факторларды, жалпы экономикалық жағдайларды және есепті күнге ағымдағы әрі болжамды жағдайлардың даму бағасын ескере отырып түзетіледі.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ ЕЛЕУЛІ ЕРЕЖЕЛЕРІ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ (жалғасы)

Өзге қаржылық құралдарға қатысты Қоғам бастапқы тану сәтінен бастап кредиттік тәуекелдің елеулі ұлғаюы орын алған жағдайда бүкіл мерзімге күтілетін кредиттік залалдарды таниды. Алайда, егер есепті күнге қаржылық құрал бойынша бастапқы тану сәтінен бері кредиттік тәуекелдің елеулі ұлғаюы болмаса, Қоғам осы қаржылық құрал бойынша кредиттік залалдарға арналған бағалау резервін 12 айлық күтілетін кредиттік залалдар сомасында бағалайды.

Бүкіл мерзімге күтілетін кредиттік залалдар – бұл қаржылық құралдың күтілетін қолданылу мерзімі ішінде туындауы мүмкін барлық дефолт жағдайлары нәтижесінде пайда болатын күтілетін кредиттік залалдар.

12 айлық күтілетін кредиттік залалдар – бұл бүкіл мерзімге күтілетін кредиттік залалдардың бір бөлігі, яғни есепті күннен кейінгі 12 ай ішінде (немесе егер қаржылық құралдың мерзімі 12 айдан аз болса, оның қалған мерзімі ішінде) орын алуы мүмкін дефолт салдарынан туындайтын күтілетін кредиттік залалдар.

Кредиттік тәуекелдің елеулі ұлғаюы

Қаржылық құрал бойынша бастапқы танудан бері кредиттік тәуекелдің елеулі ұлғайған-ұлғаймағанын талдау кезінде Қоғам есепті күндегі дефолт тәуекелін бастапқы тану күніндегі дефолт тәуекелімен салыстырады. Мұндай талдауды жүргізу кезінде Қоғам негізделген және расталатын сандық және сапалық ақпаратты, оның ішінде өткен тәжірибені және шамадан тыс шығындар мен күш-жігерсіз қолжетімді болжамдық ақпаратты ескереді.

Талдау жүргізу үшін пайдаланылатын болжамдық ақпарат Қоғам борышкерлері қызметін жүзеге асыратын салалардың даму перспективалары туралы экономикалық сарапшылардан, қаржылық талдаушылардан, мемлекеттік органдардан және өзге де ұқсас ұйымдардан алынған деректерді, сондай-ақ Қоғамның негізгі қызметіне қатысты нақты және болжамды экономикалық ақпараттың әртүрлі сыртқы көздерін талдауды қамтуы тиіс.

Атап айтқанда, бастапқы танудан бері кредиттік тәуекелдің елеулі ұлғайған-ұлғаймағанын бағалау кезінде келесі ақпарат ескеріледі:

1. қаржылық құралдың ішкі немесе сыртқы кредиттік рейтингінің нақты немесе күтілетін елеулі төмендеуі;
2. борышкердің өз міндеттемелерін орындау қабілетіне елеулі әсер етуі күтілетін коммерциялық, қаржылық немесе экономикалық жағдайлардың қолданыстағы немесе болжамды қолайсыз өзгерістері;
3. борышкердің операциялық қызмет нәтижелерінің нақты немесе күтілетін елеулі нашарлауы;
4. сол борышкердің өзге қаржылық құралдары бойынша кредиттік тәуекелдің елеулі ұлғаюы.

Жоғарыда аталған бағалау нәтижелеріне қарамастан, егер шарттық төлемдер 30 күннен астам мерзімге кешіктірілсе, Қоғам қаржылық актив бойынша кредиттік тәуекел бастапқы танудан бері елеулі түрде ұлғайды деп болжайды.

Есептен шығару

Қаржылық активтер Қоғамда қаржылық активті толық немесе ішінара қайтару бойынша негізді күту болмаған кезде есептен шығарылады. Бұл, әдетте, Қоғам борышкерде есептен шығаруға жататын сомаларды өтеу үшін жеткілікті ақша ағындарын қалыптастыра алатын активтер немесе табыс көздері жоқ деп шешкен жағдайда орын алады. Есептен шығару тануды тоқтатуды білдіреді. Кейіннен қалпына келтіру құнсыздануан кіріс ретінде танылады. Кепілмен қамтамасыз етілген қаржылық активтер кепілді сату немесе өндіріп алу нәтижесінде алынған түсімдерден кейін есептен шығарылады.

Дефолтты айқындау

Қоғам қаржылық актив бойынша дефолт 91 күн және одан да көп мерзімге кешіктірілген кезде туындайды деп есептейді, егер ұйым үлкенірек төлем кідірісін көздейтін дефолт критерийін қолдану неғұрлым орынды екенін дәлелдейтін негізделген және расталған ақпаратқа ие болмаса.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ ЕЛЕУЛІ ЕРЕЖЕЛЕРІ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ (жалғасы)

Қаржылық міндеттемелер

Қаржылық міндеттемелер бастапқы тану кезінде тиісінше пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша қайта бағаланатын қаржылық міндеттемелер, қарыздар мен берешектер немесе туынды құралдар ретінде жіктеледі.

Қаржылық міндеттемелер бастапқыда әділ құны бойынша танылады, ал кредиттер мен қарыздар бойынша – оларға тікелей байланысты мәміле шығындары қосылған әділ құн бойынша.

Қоғамның қаржылық міндеттемелері сауда және өзге де кредиторлық берешекті қамтиды.

Сауда кредиторлық берешек бастапқыда әділ құны бойынша танылады және кейіннен тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін қолдана отырып амортизацияланған құн бойынша бағаланады.

Ақша қаражаттары және олардың баламалары

Ақша қаражаттары және олардың баламалары – бұл белгілі бір ақша сомасына оңай айырбасталатын және құнының елеусіз өзгеру тәуекеліне ұшырайтын баптар. Ақша қаражаттары және олардың баламаларына бастапқы өтеу мерзімі үш айдан аз барлық банк депозиттері кіреді.

Пайдалануына үш айдан астам мерзімге шектеу қойылған қаражаттар олар ұсынылған сәтте ақша қаражаттары және олардың баламалары құрамынан шығарылады және бөлек қаржылық жағдай туралы есепте де, ақша қаражаттарының қозғалысы туралы есепте де көрсетілмейді.

Ақша қаражаттары және олардың баламалары амортизацияланған құн бойынша көрсетіледі, себебі:

(i) олар шартта көзделген ақша ағындарын алу үшін ұсталып тұрады және бұл ақша ағындары тек негізгі борыш пен пайыздарды төлеуді білдіреді; және (ii) олар пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын санатқа жатқызылмаған.

«РЕПО» және кері «РЕПО» мәмілелері бойынша келісімдер

Қоғам өз қызметі барысында қаржылық активтерді сатып алу және кері сату туралы келісімдер (бұдан әрі – «кері РЕПО келісімдері») жасасады. РЕПО және кері РЕПО операциялары Қоғам тарапынан өтімділікті басқару құралы ретінде пайдаланылады.

РЕПО келісімдері қамтамасыз етілген қаржыландыру операциялары ретінде қарастырылады. РЕПО келісімдері бойынша сатылған бағалы қағаздар қаржылық жағдай туралы есепте көрсетіледі және егер қамтамасыз етуді алған тарап оны сату немесе қайта кепілге қою құқығына ие болса, РЕПО келісімдері бойынша кепілге қойылған бағалы қағаздар ретінде жіктеледі. Тиісті міндеттеме кредиттік мекемелер немесе клиенттер қаражаты құрамында көрсетіледі.

Кері РЕПО келісімдері бойынша сатып алынған бағалы қағаздар тиісінше кредиттік мекемелердегі қаражат немесе ақша қаражаттары және олардың баламалары ретінде есепке алынады. Сату және кері сатып алу бағалары арасындағы айырма пайыздық кіріс ретінде қарастырылады және РЕПО келісімінің қолданылу мерзімі ішінде тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып есептеледі.

Қаржылық мекемелердегі қаражаттар

Қаржылық мекемелердегі қаражаттар шартта көзделген ақша ағындары тек негізгі борыш пен пайыздарды төлеуді қамтитын және шартта көзделген ақша ағындарын алу мақсатында ұсталып тұратын бизнес-модель шеңберінде басқарылатын салымдарды қамтиды.Амортизацияланған құн бойынша есепке алынатын салымдар қаржылық жағдай туралы есепте амортизацияланған құн бойынша, құнсыздану резервін шегере отырып көрсетіледі.Кредиттік мекемелердегі қаражаттар бастапқыда әділ құны бойынша бағаланады және кейіннен тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін қолдана отырып амортизацияланған құн бойынша бағаланады.

Резервтер

Резервтер Қоғам өткен оқиғалар нәтижесінде туындаған ағымдағы заңды немесе іс жүзіндегі міндеттемеге ие болған кезде, сондай-ақ міндеттемені өтеу үшін экономикалық пайдаларға байланысты ресурстардың шығуы ықтимал болған және міндеттеме сомасын сенімді түрде бағалауға болатын жағдайда танылады.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ ЕЛЕУЛІ ЕРЕЖЕЛЕРІ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ (жалғасы)

Резерв ретінде танылған сомалар есепті кезеңнің соңына міндеттемені өтеу үшін қажет болатын шығындардың Қоғамның ең жақсы бағалауын білдіреді, міндеттемеге байланысты тәуекелдер мен белгісіздіктерді ескере отырып. Егер резерв ағымдағы міндеттемені реттеу үшін болжанған ақша ағындары негізінде бағаланса, оның баланстық құны осы ақша ағындарының келтірілген құнын білдіреді (егер ақшаның уақытша құнының әсері елеулі болса).

Қызметкерлерге сыйақылар

Қысқа мерзімді қызметкерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелер тиісті қызмет көрсетілген кезеңде пайда немесе залал құрамында шығыс ретінде танылады. Қысқа мерзімді бонустар бойынша күтілетін төлем сомасына резерв құрылады, егер Қоғам қызметкердің еңбегі нәтижесінде мұндай төлемді жүзеге асыруға ағымдағы заңды міндеттемеге ие болса және бұл сыйақы сомасын жеткілікті сенімділікпен бағалауға болса.

ӨКМ операторы қызметінің бағыттарын қаржыландыру бойынша міндеттемелерді орындаудан түсетін кірістер

Қоғамның қызметі өндірушілердің (импорттаушылардың) кеңейтілген міндеттемелері қолданылатын өнім (тауарлар) және олардың қаптамасы тұтынушылық қасиеттерін жоғалтқаннан кейін пайда болған қалдықтарды жинауды, тасымалдауды, қайта өңдеуді, залалсыздандыруды, пайдалануды және (немесе) кәдеге жаратуды ұйымдастыруды, сондай-ақ электр зарядтау станциялары желісін кеңейту инфрақұрылымын құруды қамтиды.

Қоғам ӨКМ қызметі бойынша операцияларға қатысты есеп саясатын әзірледі. Есеп саясатына сәйкес кәдеге жарату төлемдері түріндегі ақша қаражаттарының түсімдері міндеттеме ретінде танылады және өндірушілердің (импорттаушылардың) кеңейтілген міндеттемелері операторы қызметінің бағыттары бойынша, Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінің талаптарына сәйкес шығыстар жұмсалуына қарай кіріс ретінде танылады.Қоғам пайда немесе залал және өзге жиынтық табыс туралы жеке есепте кірістер мен шығыстарды кеңейтілген түрде ұсынуды қабылдады.

Кіріс сомасы (ӨКМ операторы қызметінің бағыттарын қаржыландыруға пайдаланылған төлем сомасы) Қоғамның ӨКМ бойынша міндеттемелерді орындауына тең.

Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім

Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім тауарлар немесе қызметтерге бақылау сатып алушыға берілген кезде танылады және Қоғам осындай тауарлар немесе қызметтер үшін алуды күтетін өтем сомасында бағаланады.

Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім негізінен қоршаған ортаны қорғау және экология мәселелері бойынша консультациялық қызметтерден тұрады.

Қоғам консультациялық қызметтер бойынша түсімді кезең ішінде таниды, өйткені сатып алушы бір мезгілде пайдаларды алады және тұтынады. Қоғам қызметтердің орындалу дәрежесін бағалау үшін нәтижелер әдісін қолданады, себебі Қоғамның күш-жігері (яғни жұмсалған уақыт) мен сатып алушыға көрсетілген қызметтер арасында тікелей байланыс бар. Қоғам түсімді шарттарда көзделген жалпы уақытқа қатысты жұмсалған уақыт негізінде таниды.

Сауда дебиторлық берешек

Сауда дебиторлық берешек Қоғамның өтем алуға деген құқығын білдіреді, ол шартсыз болып табылады (яғни мұндай өтемнің төленуге жататын сәтінің басталуы тек уақыттың өтуіне байланысты).

Шарт бойынша активтер

Шарт бойынша актив – бұл Қоғамның сатып алушыға берілген тауарлар немесе қызметтер үшін өтем алуға деген құқығы. Егер Қоғам тауарлар немесе қызметтерді сатып алушыға сатып алушы өтем төлегенге дейін немесе өтем төленуге жататын сәтке дейін берсе, онда шартты болып табылатын алынатын өтемге қатысты шарт бойынша актив танылады.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ ЕЛЕУЛІ ЕРЕЖЕЛЕРІ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ (жалғасы)

Шарт бойынша міндеттемелер

Шарт бойынша міндеттеме – бұл Қоғам сатып алушыдан өтем алған тауарларды немесе қызметтерді сатып алушыға беру міндеті. Егер сатып алушы Қоғам тауарды немесе қызметті бермей тұрып өтем төлесе, төлем жасалған сәтте шарт бойынша міндеттеме танылады. Шарт бойынша міндеттемелер Қоғам шарттық міндеттемелерін орындаған кезде түсім ретінде танылады.

Салықтар

Ағымдағы табыс салығы

Төленуге жататын ағымдағы табыс салығы жыл ішіндегі салық салынатын пайда негізінде есептеледі. Салық салынатын пайда пайда немесе залал және өзге жиынтық табыс туралы жеке есепте көрсетілген таза пайдадан ерекшеленеді, себебі ол басқа есепті кезеңдерде салық салынатын немесе шегерілетін табыстар мен шығыстарды қамтымайды, сондай-ақ ешқашан салық салынатын немесе шегерілетін болып танылмайтын сомаларды қамтымайды.

Қоғамның ағымдағы табыс салығы бойынша міндеттемелері осы жеке қаржылық есептілік бекітілген күнге қолданыста болған салық мөлшерлемесі бойынша есептеледі.

Кейінге қалдырылған салық

Кейінге қалдырылған салық міндеттемелер әдісімен есептеледі, яғни есепті күнге активтер мен міндеттемелердің салықтық базасы мен олардың жеке қаржылық есептілік мақсатындағы баланстық құны арасындағы уақытша айырмалар айқындалады.

Кейінге қалдырылған салық активтерінің баланстық құны әрбір есепті күнге қайта қаралады және жеткілікті салық салынатын пайда алу ықтималдығы төмендеген жағдайда, кейінге қалдырылған салық активтерінің толық немесе бір бөлігін пайдалану мүмкін болмайтын мөлшерде азайтылады. Бұрын танылмаған кейінге қалдырылған салық активтері әрбір есепті күнге қайта қаралады және болашақта салық салынатын пайда оларды өтеуге мүмкіндік беретін ықтималдық туындаған жағдайда танылады.

Кейінге қалдырылған салық активтерінің өтелімділігін талдау кезінде Қоғам жеке қаржылық есептіліктің басқа бөлімдерінде және басшылық есептерінде қолданылатын сол болжамдарға сүйенеді.

Кейінге қалдырылған салық активтері мен міндеттемелері активті іске асыру немесе міндеттемені өтеу кезеңінде қолданылуы күтілетін салық мөлшерлемелері бойынша (және есепті күнге қолданыста болған немесе іс жүзінде қабылданған салық заңнамасына сәйкес) бағаланады.

Пайда немесе залал құрамында танылмаған баптарға қатысты кейінге қалдырылған салық та пайда немесе залал құрамында танылмайды. Кейінге қалдырылған салық баптары олардың негізінде жатқан операцияларға сәйкес не өзге жиынтық табыс құрамында, не тікелей меншікті капитал құрамында танылады.

Қоғам кейінге қалдырылған салық активтері мен кейінге қалдырылған салық міндеттемелерін тек және тек заңды түрде қорғалған ағымдағы салық активтерін ағымдағы салық міндеттемелеріне қарсы есепке алу құқығы болған жағдайда ғана өзара есепке алады, әрі кейінге қалдырылған салық активтері мен міндеттемелері бір салық органымен бір ұйымнан алынатын табыс салығына қатысты болған кезде немесе салық салынатын операциялары бар әртүрлі ұйымдарға қатысты болғанымен, олар ағымдағы салық активтері мен міндеттемелерін нетто-негізде есеп айырысуды немесе активтерді іске асырып, міндеттемелерді бір мезгілде өтеуді көздеген жағдайда, сондай-ақ болашақ кезеңдерде кейінге қалдырылған салық активтері мен міндеттемелерінің елеулі сомалары өтелуі немесе қалпына келтірілуі күтілетін кезде.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ ЕЛЕУЛІ ЕРЕЖЕЛЕРІ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ (жалғасы)

Акционерлік капитал

Акционерлік капитал

Қарапайым акциялар және дискрециялық дивидендтерге құқық беретін өтелуге жатпайтын артықшылықты акциялар меншікті капитал құрамында көрсетіледі. Бизнес бірігу жағдайларын қоспағанда, жаңа акцияларды шығаруға тікелей байланысты үшінші тұлғалардың қызметтеріне жұмсалған шығындар осы эмиссия нәтижесінде алынған соманы азайту ретінде меншікті капитал құрамында танылады.Алынған қаражаттың әділ құнының шығарылған акциялардың номиналды құнынан асатын бөлігі қосымша капитал ретінде көрсетіледі.

Дивидендтер

Дивидендтер міндеттеме ретінде танылады және есепті күнге меншікті капитал сомасынан шегеріледі, тек егер олар есепті күнді қоса алғанда жарияланған болса.

Дивидендтер туралы ақпарат, егер олар есепті күнге дейін ұсынылған болса, сондай-ақ есепті күннен кейін, бірақ жеке қаржылық есептілік бекітілген күнге дейін ұсынылған немесе жарияланған болса, қаржылық есептілікте ашып көрсетіледі.

Шартты бөлу бойынша резерв

Қоғам өз Акционерінің атынан немесе тапсырмасы бойынша нарықтық емес шарттарда мәмілелер жасаған жағдайда, берілген қаражат немесе мүлік пен осы активтердің әділ құны арасындағы теріс айырма капитал құрамында көрсетіледі. Аталған айырмалар Қоғамның жеке қаржылық есептілігінде «Шартты бөлу бойынша резерв» бабы бойынша көрсетіледі.

Жаңа стандарттар, түсіндірмелер және қолданыстағы стандарттар мен түсіндірмелерге енгізілген түзетулер

Қоғам алғаш рет 2025 жылғы 1 қаңтардан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есепті кезеңдерге қатысты күшіне енетін кейбір стандарттар мен түзетулерді қолданды (егер өзгеше көрсетілмесе).

Валютаны айырбастау мүмкіндігінің болмауы – ХҚЕС (IAS) 21-ге түзетулер

2025 жылғы 1 қаңтардан басталатын жылдық есепті кезеңдер үшін «Валютаны айырбастау мүмкіндігінің болмауы» атты ХҚЕС (IAS) 21 «Валюталық бағамдар өзгерістерінің әсері» стандартына енгізілген түзетулер ұйымның бір валютаны екінші валютаға айырбастау мүмкіндігін қалай бағалауы керектігін және айырбастау мүмкіндігі болмаған жағдайда ағымдағы айырбас бағамын қалай анықтауы керектігін түсіндіреді.

Түзетулер сондай-ақ қаржылық есептілік пайдаланушыларына валютаны айырбастау мүмкіндігінің болмауы ұйымның қаржылық нәтижелеріне, қаржылық жағдайына және ақша ағындарына қалай әсер ететінін немесе әсер етуі күтілетінін түсінуге мүмкіндік беретін ақпаратты ашып көрсету талаптарын қамтиды.Аталған түзетулер Қоғамның жеке қаржылық есептілігіне елеулі әсер еткен жоқ.

Шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген стандарттар

Қоғамның қаржылық есептілігі бекітілген күнге дейін шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген жаңа және өзгертілген стандарттар мен түсіндірмелер төменде ашып көрсетілген. Қоғам бұл жаңа және өзгертілген стандарттар мен түсіндірмелерді, кажет болған жағдайда, олардың күшіне ену күнінен бастап қолдануды жоспарлап отыр.

ХҚЕС 18 «Қаржылық есептілікте ұсыну және ақпаратты ашу»

2024 жылғы сәуірде ХҚЕС жөніндегі кеңес ХҚЕС (IFRS) 18 стандартын шығарды, ол ХҚЕС (IAS) 1 «Қаржылық есептілікті ұсыну» стандартын алмастырады.

ХҚЕС (IFRS) 18 пайда немесе залал туралы есепте ақпаратты ұсынуға қатысты жаңа талаптарды, оның ішінде белгілі бір жиынтық және аралық жиынтық сомаларды ұсынуды енгізеді. Сонымен қатар, ұйымдар пайда немесе залал туралы есепте барлық табыстар мен шығыстарды бес санат бойынша бөле отырып ұсынуы тиіс (олардың алғашқы үшеуі жаңа): операциялық, инвестициялық және қаржылық қызмет, табыс салығы және тоқтатылған қызмет.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ ЕЛЕУЛІ ЕРЕЖЕЛЕРІ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ (жалғасы)

ХҚЕС (IFRS) 18 басқару айқындайтын қызмет нәтижелері көрсеткіштері, табыстар мен шығыстардың аралық жиынтық сомалары туралы ақпаратты ашуға, сондай-ақ негізгі қаржылық есептер мен түсіндірмелердің функциясына байланысты қаржылық ақпаратты біріктіру және бөлшектеу бойынша жаңа талаптарды қамтиды.

Жаңа стандарттың шығарылуына байланысты ХҚЕС (IAS) 7 «Ақша қаражаттарының қозғалысы туралы есеп» стандартына шектеулі сипаттағы түзетулер енгізілді. Осы түзетулерге сәйкес жанама әдісті қолданған кезде операциялық қызметтен ақша ағындарын анықтау үшін «пайда немесе залалдың» орнына «операциялық пайда немесе залал» көрсеткіші пайдаланылатын болады. Сонымен қатар, дивидендтер мен пайыздарды төлеуге байланысты туындайтын ақша ағындарын жіктеу мүмкіндігі алынып тасталды. Сондай-ақ кейбір басқа стандарттарға да ілеспе түзетулер енгізілді.

ХҚЕС (IFRS) 18 және басқа стандарттарға тиісті түзетулер 2027 жылғы 1 қаңтардан немесе осы күннен кейін басталатын есепті кезеңдерге қатысты күшіне енеді. Ерте қолдануға осы факт ашып көрсетілген жағдайда жол беріледі. ХҚЕС (IFRS) 18 ретроспективті түрде қолданылады.

Қоғам қазіргі уақытта аталған түзетулердің негізгі қаржылық есептер мен оларға түсіндірмелерге әсерін айқындау бойынша жұмыс жүргізуде.

ХҚЕС (IFRS) 19 «Жария есептілігі жоқ еншілес ұйымдар: ақпаратты ашу»

2024 жылғы мамырда ХҚЕС жөніндегі кеңес ХҚЕС (IFRS) 19 стандартын шығарды. Бұл стандарт белгілі бір критерийлерге сәйкес келетін ұйымдарға ХҚЕС-тің басқа стандарттарының тану, бағалау және ұсыну талаптарын толық көлемде қолдана отырып, ақпаратты ашудың жеңілдетілген талаптарын қолдануға мүмкіндік береді.

Ұйым осы стандартты есепті кезеңнің соңына ХҚЕС (IFRS) 10 анықтамасына сәйкес еншілес ұйым болып табылған жағдайда, жария есептілігі жоқ болғанда және ХҚЕС бухгалтерлік есеп стандарттарына сәйкес жалпыға қолжетімді жекелендірілген қаржылық есептілік дайындайтын (түпкілікті немесе аралық) бас ұйымы болған жағдайда қолдана алады.

ХҚЕС (IFRS) 19 2027 жылғы 1 қаңтардан немесе осы күннен кейін басталатын есепті кезеңдерге қатысты күшіне енеді. Ерте қолдануға жол беріледі.

Қаржылық құралдарды жіктеу және бағалау бойынша түзетулер — ХҚЕС (IFRS) 9 және ХҚЕС (IFRS) 7 стандарттарына түзетулер

2024 жылғы мамырда ХҚЕС жөніндегі кеңес ХҚЕС (IFRS) 9 және ХҚЕС (IFRS) 7 стандарттарына «Қаржылық құралдарды жіктеу және бағалау бойынша түзетулерді» шығарды.

Түзетулер мыналарды қамтиды:

- Қаржылық міндеттеме есеп айырысу күні («settlement date») танудан тоқтатылатынын нақтылау, сондай-ақ белгілі бір шарттар орындалған жағдайда есеп айырысу күніне дейін электрондық төлем жүйесін пайдалану арқылы өтелген қаржылық міндеттемелерді танудан тоқтату үшін есеп саясатын таңдау мүмкіндігін енгізу.
- ESG сипаттамалары бар немесе ұқсас белгілері бар қаржылық активтер бойынша шарттық ақша ағындарын қалай бағалау керектігі туралы қосымша нұсқаулар.
- «Шектеулі регресс құқығы» ұғымын және шарттық талаптармен байланысты құралдардың сипаттамаларын нақтылау.
- Шартты сипаттамалары бар қаржылық құралдар туралы ақпаратты ашу талаптарын, сондай-ақ өзге жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша жіктелген үлестік құралдар бойынша қосымша ашып көрсету талаптарын енгізу.

Аталған түзетулер 2026 жылғы 1 қаңтардан басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді, ерте қолдануға рұқсат етіледі, алайда тек қаржылық активтерді жіктеу және тиісті ақпаратты ашу бөлігінде ғана. Қоғам бұл түзетулер оның қаржылық есептілігіне елеулі әсер етеді деп күтпейді.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ ЕЛЕУЛІ ЕРЕЖЕЛЕРІ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ (жалғасы)

ХҚЕС стандарттарын жыл сайынғы жетілдірулер – 11-том

2024 жылғы шілдеде Қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттары жөніндегі кеңес (IASB) ХҚЕС стандарттарын кезеңдік жаңарту шеңберінде тоғыз тар бағытталған түзетулерді шығарды. Бұл түзетулер ХҚЕС стандарттарын қолдануда бірізділікті арттыруға бағытталған нақтылауларды, жеңілдетулерді, түзетулерді және өзгерістерді қамтиды, атап айтқанда: ХҚЕС (IFRS) 1 «Қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттарын алғаш рет қолдану», ХҚЕС (IFRS) 7 «Қаржылық құралдар: ақпаратты ашу» және IFRS 7 қолдану жөніндегі нұсқаулықтар, ХҚЕС (IFRS) 9 «Қаржылық құралдар», ХҚЕС (IFRS) 10 «Жекелендірілген қаржылық есептілік» және ХҚЕС (IAS) 7 «Ақша қаражаттарының қозғалысы туралы есеп».

Түзетулер 2026 жылғы 1 қаңтардан басталатын есепті кезеңдер үшін күшіне енеді. Ерте қолдануға рұқсат етіледі, бұл факт ашып көрсетілуі тиіс. Аталған түзетулер Қоғамның қаржылық есептілігіне елеулі әсер етпейді деп күтіледі.

Табиғи жағдайларға тәуелді электр энергиясына сілтеме жасайтын шарттар – IFRS 9 және IFRS 7 стандарттарына түзетулер

2024 жылғы желтоқсанда IASB IFRS 9 және IFRS 7 стандарттарына «Табиғи жағдайларға тәуелді электр энергиясына сілтеме жасайтын шарттар» атты түзетулерді шығарды. Бұл түзетулер тек табиғи факторларға тәуелді электр энергиясына сілтеме жасайтын шарттарға қолданылады және келесіні көздейді:

- «Өзіндік пайдалану» талаптарын аталған шарттарға қолдануды нақтылау;
- Ақша ағындарын хеджирлеу қатынастарында хеджирлеу объектісін айқындау талаптарына өзгерістер енгізу;
- Инвесторларға мұндай шарттардың Қоғамның қаржылық нәтижелері мен ақша ағындарына әсерін түсінуге мүмкіндік беретін жаңа ақпаратты ашу талаптарын енгізу.
- Түзетулер 2026 жылғы 1 қаңтардан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есепті кезеңдер үшін күшіне енеді. Ерте қолдануға рұқсат етіледі, бірақ бұл факт ашып көрсетілуі тиіс.

«Өзіндік пайдалану» ерекшелігіне қатысты түзетулер ретроспективті түрде қолданылады, ал хеджирлеу есебіне қатысты түзетулер перспективті түрде — бастапқы қолдану күнінен бастап айқындалған жаңа хеджирлеу қатынастарына қолданылады. Сонымен қатар, ХҚЕС (IFRS) 7 стандартына енгізілген ақпаратты ашу жөніндегі түзетулер ХҚЕС (IFRS) 9 түзетулерімен бірлесіп қолданылуы тиіс. Егер ұйым салыстырмалы ақпаратты қайта қарамаса, ол салыстырмалы ашып көрсетулерді ұсына алмайды.

Қоғам аталған түзетулер оның қаржылық есептілігіне елеулі әсер етеді деп күтпейді.

4. ЕСЕПТІК БАҒАЛАУЛАР МЕН КӘСІБИ ПІКІРЛЕРДІ ПАЙДАЛАНУ

Қоғамның жеке қаржылық есептілігін дайындау басшылықтан есепті күнге активтер мен міндеттемелердің көрсетілген сомаларына, сондай-ақ есепті кезең ішіндегі табыстар мен шығыстар сомаларына әсер ететін бағалаулар мен пікірлерді қолдануды талап етеді.

Басшылық өз бағалаулары мен болжамдарын тұрақты түрде қайта қарайды. Бағалаулар мен болжамдар тарихи тәжірибеге және нақты жағдайларда орынды деп саналатын басқа да факторларға негізделеді. Нақты нәтижелер өзге болжамдар немесе жағдайлар кезінде осы бағалаулар мен пікірлерден ерекшелениуі мүмкін.

Қоғамның жеке қаржылық жағдайын көрсету үшін маңызды деп саналатын келесі бағалаулар мен болжамдар:

Салық салу

Қоғам есепті кезеңдегі салық салынатын табысты айқындау бөлігінде жалпы қабылданған тәжірибеден өзгеше салық міндеттемелерін есептеу әдісін қабылдады. Бұл әдіс салық органдарымен және Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігімен жүргізілген хат алмасуға негізделген.

ӨКМ операторының салық салынуына қатысты нақты нормативтік-құқықтық актілердің болмауына байланысты елеулі кәсіби пікірлер қолдану талап етіледі, әрі бұл пікірлер салық заңнамасына және нормативтік-құқықтық актілерге енгізілетін өзгерістер мен толықтырулар нәтижесінде өзгеруі мүмкін *(9-түсіндірмені қараңыз).*

4. ЕСЕПТІК БАҒАЛАУЛАР МЕН КӘСІБИ ПІКІРЛЕРДІ ПАЙДАЛАНУ (жалғасы)

Қаржылық құралдарды бастапқы тану

Қоғам өз қызметі барысында Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексіне сәйкес операциялар жүргізеді. Қоғам қаржылық құралдарды бастапқыда олардың әділ құны бойынша таниды.

Әділ құнды бағалау кезінде Қоғам мәмілелер бойынша пайыздық мөлшерлемелердің нарықтық немесе нарықтық емес екендігін анықтау үшін кәсіби пікір қолданады, егер мұндай мәмілелер бойынша қолжетімді нарықтық деректер болмаса. Нарықтық мөлшерлемені айқындау үшін Қоғам тәуекелсіз мөлшерлемені және тәуекел үшін қосымша сыйақыны қолданады. Қаржылық құралдардың әділ құны туралы толық ақпарат *20-түсіндірмеде* ашып көрсетілген.

2025 жыл ішінде Қоғам Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысы және Экологиялық кодекс талаптарына сәйкес «Өнеркәсіпті дамыту қоры» АҚ-на 151.451.462 мың теңге (2024 жыл: 120.546.836 мың теңге) мөлшерінде қаражат орналастырды. Қаржылық құралдарды бастапқы тану кезінде Қоғам олардың әділ құнын нарықтық шарттар негізінде бағалайды.

Қоғам басшылығы Экологиялық кодекс талаптарына талдау жүргізіп, қаржылық активтердің әділ құны мен орналастырылған қаражат арасындағы айырма ӨКМ операторы қызметінің бағыттарын қаржыландыру бойынша операцияларды білдіреді деген қорытындыға келді. Кіріс сомасы (ӨКМ операторы қызметінің бағыттарын қаржыландыруға пайдаланылған төлем сомасы) қаржылық активтердің әділ құны мен орналастырылған қаражат арасындағы айырмаға тең.

Кейіннен Қоғам тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі бойынша есептелген пайыздық кірістер сомасына ӨКМ бойынша ұзақ мерзімді міндеттемелерді ұлғайтады, себебі Қоғам басшылығы бұл қаражатты «Өнеркәсіпті дамыту қоры» АҚ-нан қаражат толық өтелгеннен кейін Экологиялық кодексте айқындалған мақсаттарға пайдалануды жоспарлап отыр.

ӨКМ операторы қызметінің бағыттарын қаржыландыру бойынша міндеттемелерді орындаудан түсетін кірістер (қызмет бағыттарын қаржыландыруға пайдаланылған төлем сомасы)

Қоғам есеп саясатын әзірледі, оған сәйкес кәдеге жарату төлемдері түріндегі ақша қаражаттарының түсімдері «ӨКМ операторының міндеттемелері» ретінде танылады және Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінде айқындалған бағыттар бойынша (соның ішінде өндірушілердің (импорттаушылардың) кеңейтілген міндеттемелері операторының функцияларын жүзеге асыруға байланысты қызметті қаржыландыру) тиісті шығыстар жұмсалуына қарай кіріс ретінде танылады.

Қоғам кәдеге жарату төлемдері бойынша есептелген табыс салығы кәдеге жарату төлемдері қаражаты есебінен қаржыландырылатынын айқындады.

Бизнес-модельді бағалау

Қаржылық активтерді жіктеу және бағалау негізгі борыш пен пайыздар бойынша төлемдерге, сондай-ақ бизнес-модельді тестілеу нәтижелеріне байланысты. Қоғам бизнес-модельді қаржылық активтерді белгілі бір бизнес-мақсаттарға қол жеткізу үшін басқару тәсілін көрсететін деңгейде айқындайды.

Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің қазынашылық міндеттемелеріне және «KEGOC» АҚ облигацияларына *(12-түсіндірме)* инвестициялар ақша қаражаттарын алу және өтімділікті қолдау мақсатында ұсталып тұрады. Қоғам «шартта көзделген ақша ағындарын алу және/немесе сату үшін ұстап тұру» бизнес-моделінің мақсаттарын сақтайды, себебі Қоғам қаржылық активтерді шартта көзделген ақша ағындарын алу мақсатында, сондай-ақ неғұрлым табысты инвестициялар үшін қолайлы жағдайлар туындаған кезде оларды сату мақсатында ұстайды. Тиісінше, бұл активтер өзге жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын ретінде жіктелген.

Қаржылық құралдарды бағалау

20-түсіндірмеге сәйкес, белгілі бір қаржылық құралдардың әділ құнын бағалау кезінде Қоғам бақыланатын нарықтық деректерге негізделмеген бастапқы деректерге сүйенетін әдістерді қолданады. Осы түсіндірмеде есептеулерде қолданылатын негізгі болжамдар егжей-тегжейлі ашып көрсетілген.

Қоғам басшылығы таңдалған әдістер мен қолданылған болжамдар қаржылық құралдардың әділ құнын айқындау үшін орынды деп есептейді.

4. ЕСЕПТІК БАҒАЛАУЛАР МЕН КӘСІБИ ПІКІРЛЕРДІ ПАЙДАЛАНУ (жалғасы)

Күтілетін кредиттік залалдарды бағалау

Күтілетін кредиттік залалдарды бағалау — бағалау әдістемесін, модельдерді және бастапқы деректерді қолдануды талап ететін елеулі бағалау болып табылады. Күтілетін кредиттік залалдарды бағалау әдістемесінің егжей-тегжейі *20-түсіндірмеде* және *3-түсіндірмеде* ашып көрсетілген.

Кредиттік залалдарға арналған бағалау резервіне елеулі әсер ететін негізгі құрамдас бөліктер:

- күтілетін кредиттік залалдарды бағалау деңгейін айқындау: жеке құралдар негізінде;
- қолданылатын дефолтты айқындау;
- дефолт жағдайындағы залалды бағалау, оның ішінде қамтамасыз етуді бағалау кезінде қабылданған пікірлер;
- кредиттік тәуекелдің елеулі ұлғаюын бағалау критерийлері.

Қоғам күтілетін кредиттік залалдарды бағалау үшін расталатын болжамдық ақпаратты қолданды. Қоғам тәуекел деңгейлерін бағалау үшін халықаралық рейтингтік агенттіктердің (Standard & Poor's, Fitch, Moody's) сырткы рейтинг жүйелеріне негізделген тәсілді пайдаланады.

Ұйымдардың кредиттік рейтингін айқындау кезінде аталған рейтингтік агенттіктер болжамдық макроэкономикалық алғышарттар мен әртүрлі сценарийлерді ескереді. Осылайша, күтілетін кредиттік залалдарды бағалау кезінде кредиттік рейтинг деректерін пайдалана отырып, Қоғам тиісті макроэкономикалық алғышарттар мен сценарийлерді де ескереді.

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қоғам басшылығы климаттың өзгеруіне байланысты мәселелер осы жеке қаржылық есептілікте қабылданған бағалау мәндері мен кәсіби пікірлерге әсер етеді деп күтпейді.

5. ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУДЕН ТҮСКЕН ТҮСІМ

Мың теңгемен	**2025 жыл**	2024 жыл
Бюджеттік бағдарламаларды іске асырудан түсетін түсім	**237.177**	363.713
Өзге түсім	**19.141**	14.592
	256.318	378.305

Бюджеттік бағдарламаларды іске асырудан түсетін түсім және өзге түсім кезең ішінде танылады.

6. КӨРСЕТІЛГЕН ҚЫЗМЕТТЕРДІҢ ӨЗІНДІК ҚҰНЫ

Мың теңгемен	**2025 жыл**	2024 жыл
Еңбекақы және тиісті салықтар	**483.026**	433.171
Іссапар шығыстары	**31.182**	16.581
Тозу және амортизация	**1.563**	3.694
Қауіпті қалдықтарды көдеге жарату	**–**	48.683
Өзге шығыстар	**58.268**	5.981
	574.039	508.110

7. ЖАЛПЫ ЖӘНЕ ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫСТАР ЖӘНЕ ӨКМ ОПЕРАТОРЫНЫҢ ФУНКЦИЯЛАРЫН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУҒА БАЙЛАНЫСТЫ ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫСТАР

Мың теңгемен	**2025 жыл**	2024 жыл
Еңбекақы және тиісті салықтар	**2.502.673**	2.101.490
Кеңсе жалдау және коммуналдық қызметтер	**246.274**	246.531
Брокерлік және қаржылық қызметтер	**80.795**	99.206
Сақтандыру шығыстары	**66.868**	35.980
Директорлар кеңесін ұстау шығыстары	**58.504**	52.354
Аудиторлық және консалтингтік қызметтер	**56.653**	26.965
Азаматтық-құқықтық сипаттағы шарттар бойынша қызметтер	**46.039**	73.740
ААЖ техникалық сүйемелдеу және қызмет көрсету	**43.058**	69.827
Ақпараттық және имидждік сүйемелдеу қызметтері	**26.062**	25.500
Байланыс және интернет қызметтері	**25.986**	624
Іссапар шығыстары	**24.346**	22.669
Көлік қызметтері бойынша шығыстар	**23.521**	46.123
Қызметкерлерді даярлау және біліктілігін арттыру	**15.949**	20.034
Өзге шығыстар	**269.653**	127.864
	3.486.381	2.948.907

2025 жылы Қоғамның жалпы және әкімшілік шығыстары 2.640.444 мың теңгені құрады (2024 жыл: 2.309.619 мың теңге).2025 жылы ӨКМ операторының функцияларын жүзеге асыруға байланысты әкімшілік шығыстар 845.937 мың теңгені құрады (2024 жыл: 639.288 мың теңге).Аталған шығыстар негізінен өндірушілердің (импорттаушылардың) кеңейтілген міндеттемелері операторының қызметін жүзеге асыратын қызметкерлердің еңбекақысы және тиісті салықтарынан тұрады.

8. ТИІМДІ ПАЙЫЗДЫҚ МӨЛШЕРЛЕМЕ ӘДІСІН ПАЙДАЛАНА ОТЫРЫП ЕСЕПТЕЛГЕН ПАЙЫЗДЫҚ КІРІСТЕР

Мың теңгемен	**Түсінд.**	**2025 жыл**	2024 жыл
Депозиттік шоттар бойынша пайыздық кірістер		**19.108.175**	24.072.544
РЕПО мәмілелері бойынша пайыздық кірістер		**15.699.034**	9.167.359
Бағалы қағаздар бойынша пайыздық кірістер		**15.058.272**	8.046.800
Қаржылық мекемелерде орналастырылған қаражаттар бойынша дисконттың амортизациясы	**10**	**12.334.740**	2.493.691
Ноталар бойынша пайыздық кірістер		**–**	2.923.090
Өзге пайыздық кірістер		**151.451**	107.047
		62.351.672	46.810.531

9. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫС

Қоғам үшін қолданылатын салық мөлшерлемесі 2025 жылы 20%-ды құрайды, бұл Қазақстандағы компаниялар үшін белгіленген табыс салығының мөлшерлемесі болып табылады (2024 жыл: 20%).2025 жылғы 31 желтоқсандағы және 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша кейінге қалдырылған салық активтері мен міндеттемелерін есептеу үшін 20% мөлшерлеме қолданылды.

Мың теңгемен	**2025 жыл**	2024 жыл
Ағымдағы табыс салығы бойынша шығыстар	**45.786.900**	40.989.578
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша шығыс	**75.208**	97.951
Ағымдағы табыс салығы бойынша шығыстар	**45.862.108**	41.087.529

Қоғамның жеке қаржылық есептілігінде көрсетілген корпоративтік табыс салығы бойынша шығыс пен табыс салығы мөлшерлемесіне көбейтілген салық салуға дейінгі бухгалтерлік пайда арасындағы салыстыру төменде ұсынылған:

Мың теңгемен	**2025 жыл**	2024 жыл
Салық салуға дейінгі пайда	**89.324.259**	78.634.202
Қазақстандағы табыс салығының мөлшерлемесі	**20%**	20%
Нормативтік мөлшерлеме бойынша табыс салығы бойынша шығыс	**17.864.852**	15.726.840
Қоғамның салықтық есебі негізінде табыс салығы бойынша түзетулер (*)	**42.240.961**	36.799.368
Сыйақы бойынша салық салынбайтын табыстың салықтық әсері	**(6.151.461)**	(4.027.450)
Салық базасын өзгертпейтін өзге табыстар	**(8.484.363)**	(7.359.793)
Өзге тұрақты айырмалар	**392.119**	(51.436)
Ағымдағы табыс салығы бойынша шығыстар	**45.862.108**	41.087.529

*Қоғам қабылдаған ағымдағы салықтық есепке сәйкес, есепті кезеңдегі салық салынатын табыс жеке акша каражаттарының қозғалысы туралы есепте көрсетілген кәдеге жарату төлемдерінен түскен түсімдердің жалпы сомасы мен жеке пайда немесе залал және өзге жиынтық табыс туралы есепте көрсетілген ӨКМ операторы қызметінің бағыттарын қаржыландыруға арналған нақты шығыстар арасындағы айырма ретінде есептеледі.Қоғам бұл сомалар болашақ кезеңдердің салық салынатын пайдасын айқындау кезінде шегерімдердің қалыптасуына әкеледі деп күтпейді.

2025 жыл ішіндегі уақытша айырмалар қозғалысы:

Мың теңгемен	**01 қаңтар 2025 жыл**	**Пайда немесе залал құрамында көрсетілді**	**Өзге жиынтық табыс құрамында көрсетілді**	**31 желтоқсан 2025 жыл**
Бағалау міндеттемелері	14.113	(4.621)	–	9.492
Еңбек демалысы бойынша резервтер	90.248	11.413	–	101.661
Күтілетін кредиттік залалдарға арналған резерв	52.302	10.965	–	63.267
Салықтар	7.136	2.302	–	9.438
Бағалы қағаздарға инвестициялар	(493.413)	–	493.413	–
Кәдеге жарату төлемдерінің түсімі	(368.946)	(80.960)	–	(449.906)
Негізгі құралдар және материалдық емес активтер	(46.131)	(14.307)	–	(60.438)
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері, барлығы	**(744.691)**	**–**	**–**	**(326.486)**
Уақытша айырмалардың өзгерісі	**–**	**(75.208)**	**493.413**	**–**

9. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫС (жалғасы)

202 жыл ішіндегі уақытша айырмалар қозғалысы:

Мың теңгемен	01 қаңтар 2025 жыл	Пайда немесе залал құрамында көрсетілді	Өзге жиынтық табыс құрамында көрсетілді	31 желтоқсан 2025 жыл
Бағалау міндеттемелері	9.540	4.573	–	14.113
Еңбек демалысы бойынша резервтер	76.284	13.964	–	90.248
Күтілетін кредиттік залалдарға арналған резерв	37.009	15.293	–	52.302
Салықтар	6.129	1.007	–	7.136
Бағалы қағаздарға инвестициялар	107.512	–	(600.925)	(493.413)
Кәдеге жарату төлемдерінің түсімі	(239.820)	(129.126)	–	(368.946)
Негізгі құралдар және материалдық емес активтер	(42.469)	(3.662)	–	(46.131)
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері, барлығы	**(45.815)**	**–**	**–**	**(744.691)**
Уақытша айырмалардың өзгерісі	**–**	**(97.951)**	**(600.925)**	**–**

10. ҚАРЖЫЛЫҚ ҰЙЫМДАҒЫ ШОТТАР

Мың теңгемен	Валюта	Өтеу күні	Тиімді сыйақы мөлшерлемесі	31 желтоқсан 2025 жыл	31 желтоқсан 2024 жыл
Өңдеу өнеркәсібіндегі жобаларды қаржыландыру	KZT	2040 жыл	от 13,27% до 19,27%	**37.005.615**	1.464.498
Өрт сөндіру техникасын және өртті ерте анықтау жүйесін сатып алуды қаржыландыру	KZT	2032 жыл	от 13,27% до 17,97%	**30.244.472**	19.513.465
Техникаларға тұтынушылық сұранысты ынталандыру	KZT	2032 жыл	от 17,29% до 18,07%	**25.802.043**	–
Төтенше жағдайлар министрлігі үшін техниканы сатып алуды қаржыландыру	KZT	2039 жыл	15,15%	**19.110.198**	16.599.849
Жол пайдалану техникасын сатып алуға тұтынушылық сұранысты ынталандыру	KZT	2031 жыл	15,15%	**9.867.650**	8.585.224
Ауыл шаруашылығы техникасына тұтынушылық сұранысты ынталандыру	KZT	2038 жыл	от 14,87% до 15,00%	**9.361.879**	8.138.574
Автобустарға тұтынушылық сұранысты ынталандыру	KZT	2054 жыл	от 13,27% до 17,19%	**3.971.852**	3.494.008
Жеңіл автокөліктерге тұтынушылық сұранысты ынталандыру	KZT	2052 жыл	14,67%	**2.697.824**	2.349.352
Жалпы баланстық құн				**138.061.533**	60.144.970
Күтілетін кредиттік залалдарға арналған бағалау резервін шегергенде				**(260.641)**	(99.525)
Баланстық құн				**137.800.892**	60.045.445

Қоғам кәдеге жарату төлемдерінен түскен ақша қаражаттарын Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінде белгіленген талаптарды басшылыққа ала отырып бағыттайды.Өңдеу өнеркәсібіндегі қоршаған ортаның жағдайын жақсартуға бағытталған жобаларды қаржыландыру қағидаларына сәйкес, Қоғам Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 2 қыркүйектегі №604 қаулысына сәйкес «Өнеркәсіпті дамыту қоры» АҚ-на қаражатты келесі мақсаттарға орналастырады:

10. ҚАРЖЫЛЫҚ ҰЙЫМДАҒЫ ШОТТАР (жалғасы)

Өңдеу өнеркәсібіндегі жобаларды қаржыландыру

— 2025 жыл ішінде Қоғам қалдықтарды қайта пайдалануға дайындау, өңдеу, қайта өңдеу, сұрыптау, кәдеге жарату бойынша зауыттар мен өндірістер салу, сондай-ақ кәсіпкерлік субъектілеріне ұсынылатын материалдық-техникалық базаны жетілдіру мақсатында өңдеу өнеркәсібіндегі жобаларды қаржыландыру үшін 90.983.753 мың теңге (2024 жыл: 3.546.686 мың теңге) мөлшерінде қаражат орналастырды.Аталған салымдардың өтеу мерзімі әртүрлі кезеңдерді қамтиды және 2040 жылға дейін өтеледі. Сыйақы мөлшерлемесі салымның бүкіл мерзіміне біржолғы төлеммен 0,1%-ды құрайды. Орналастырылған қаражат кепілмен қамтамасыз етілмеген.Бастапқы тану кезінде аталған қаражаттың әділ құны жылдық 13,27%-дан 19,27%-ға дейінгі нарықтық пайыздық мөлшерлемені пайдалана отырып, шарттық болашақ ақша ағындарын дисконттау арқылы айқындалды. Орналастырылған қаражат пен мәміле жасалған күнгі әділ құн арасындағы айырма 58.183.790 мың теңге (2024 жыл: 2.101.728 мың теңге) мөлшерінде дисконт ретінде танылды.2025 жыл ішінде 541.148 мың теңге мөлшерінде ішінара мерзімінен бұрын өтеу жүзеге асырылды, соның нәтижесінде 174.224 мың теңге сомасында дисконт босатылды.

Өрт сөндіру техникасын және өртті ерте анықтау жүйесін сатып алуды, сондай-ақ Төтенше жағдайлар министрлігі үшін техниканы сатып алуды қаржыландыру

— 2025 жыл ішінде Қоғам орман өрттерінің алдын алу және оларды сөндіруді ұйымдастыру үшін орман мекемелері мен табиғатты қорғау ұйымдарына арналған, экологиялық талаптарға сәйкес келетін өртті ерте анықтау жүйесін сатып алуды қаржыландыру мақсатында 15.928.877 мың теңге орналастырды (2024 жыл: отандық өндірістегі өрт сөндіру техникасын сатып алуды қаржыландыру үшін 35.000.000 мың теңге).2025 жылы орналастырылған салым бойынша өтеу мерзімі – 2032 жылға дейін, 2024 жылы орналастырылған салым бойынша – 2031 жылға дейін. Сыйақы мөлшерлемесі салымның бүкіл мерзіміне біржолғы төлеммен 0,1%-ды құрайды. Орналастырылған қаражат кепілмен қамтамасыз етілмеген.Бастапқы тану кезінде аталған қаражаттың әділ құны жылдық 13,27%-дан 17,97%-ға дейінгі нарықтық пайыздық мөлшерлемені пайдалану арқылы шарттық болашақ ақша ағындарын дисконттау жолымен айқындалды. Орналастырылған қаражат пен мәміле жасалған күнгі әділ құн арасындағы айырма 8.266.515 мың теңге (2024 жыл: 15.940.807 мың теңге) мөлшерінде дисконт ретінде танылды.

— Төтенше жағдайлар министрлігі үшін техниканы сатып алуды қаржыландыру:2024 жыл ішінде Қоғам Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігі және Су ресурстары және ирригация министрлігі ұйымдарының техникалық базасын жаңарту мақсатында экологиялық талаптарға сәйкес келетін отандық өндірістегі техниканы сатып алуды қаржыландыру үшін 50.000.000 мың теңге орналастырды.Бұл салым бойынша өтеу мерзімі 2039 жылғы 10 қазанға дейін. Сыйақы мөлшерлемесі салымның бүкіл мерзіміне біржолғы төлеммен 0,1%-ды құрайды. Орналастырылған қаражат кепілмен қамтамасыз етілмеген.Бастапқы тану кезінде аталған қаражаттың әділ құны жылдық 15,15% нарықтық пайыздық мөлшерлемені пайдалану арқылы шарттық болашақ ақша ағындарын дисконттау жолымен айқындалды. Орналастырылған қаражат пен мәміле жасалған күнгі әділ құн арасындағы айырма 33.917.852 мың теңге мөлшерінде дисконт ретінде танылды.

Техникаға тұтынушылық сұранысты ынталандыру:

— 2025 жыл ішінде Қоғам отандық өндірістегі техникаға тұтынушылық сұранысты қаржыландыру мақсатында 44.538.832 мың теңге орналастырды.42.124.982 мың теңге мөлшеріндегі салым бойынша өтеу мерзімі – 2030 жылға дейін, ал 2.413.850 мың теңге мөлшеріндегі салым бойынша – 2032 жылға дейін. Сыйақы мөлшерлемесі салымның бүкіл мерзіміне біржолғы төлеммен 0,1%-ды құрайды. Орналастырылған қаражат кепілмен қамтамасыз етілмеген.Бастапқы тану кезінде аталған қаражаттың әділ құны жылдық 17,29%-дан 18,07%-ға дейінгі нарықтық пайыздық мөлшерлемені пайдалану арқылы шарттық болашақ ақша ағындарын дисконттау жолымен айқындалды. Орналастырылған қаражат пен мәміле жасалған күнгі әділ құн арасындағы айырма 19.120.692 мың теңге мөлшерінде дисконт ретінде танылды.

10. ҚАРЖЫЛЫҚ ҰЙЫМДАҒЫ ШОТТАР (жалғасы)

Жол-пайдалану техникасын сатып алуға тұтынушылық сұранысты ынталандыру

— 2024 жылғы желтоқсанда Қоғам отандық өндірістегі, экологиялық талаптарға сәйкес келетін жол-пайдалану техникасын сатып алуды қаржыландыру мақсатында 17.000.150 мың теңге орналастырды. Бұл техника республикалық және халықаралық маңызы бар автомобиль жолдарын күтіп-ұстау үшін Автомобиль жолдарын басқару жөніндегі ұлттық операторға арналған, оның ішінде бұрын ұқсас жобаларды қаржыландыру үшін алынған міндеттемелерді өтеуге бағытталған қаражатты пайдалануды қамтиды.Аталған салым бойынша өтеу мерзімі – 2031 жылғы 29 желтоқсанға дейін. Сыйақы мөлшерлемесі салымның бүкіл мерзіміне біржолғы төлеммен 0,1%-ды құрайды. Орналастырылған қаражат кепілмен қамтамасыз етілмеген.Бастапқы тану кезінде әділ құн жылдық 15,15% нарықтық пайыздық мөлшерлемені пайдалану арқылы шарттық болашақ ақша ағындарын дисконттау жолымен айқындалды. Орналастырылған қаражат пен мәміле жасалған күнгі әділ құн арасындағы айырма 8.442.612 мың теңге мөлшерінде дисконт ретінде танылды.

Ауыл шаруашылығы техникасына тұтынушылық сұранысты ынталандыру

— 2023 жылғы қазанда және 2022 жылғы тамызда Қоғам тиісінше 20.000.000 мың теңге және 30.000.000 мың теңге орналастырды. Қаражаттың мақсатты арналуы – тұтынушылық сұранысты ынталандыру және Қазақстан Республикасында өздігінен жүретін ауыл шаруашылығы техникасын жаңарту арқылы қоршаған ортаның жағдайын жақсартуға бағытталған өндеу өнеркәсібіндегі жобаларды қаржыландыру.Аталған салымдар бойынша өтеу мерзімі тиісінше 2038 жылғы 31 қазанға дейін және 2037 жылғы 12 тамызға дейін. Сыйақы мөлшерлемесі салымдардың бүкіл мерзіміне біржолғы төлеммен 0,1%-ды құрайды. Орналастырылған қаражат кепілмен қамтамасыз етілмеген.Бастапқы тану кезінде әділ құн жылдық 14,87%-дан 15,00%-ға дейінгі нарықтық пайыздық мөлшерлемені пайдалану арқылы шарттық болашақ ақша ағындарын дисконттау жолымен айқындалды. Орналастырылған қаражат пен мәміле жасалған күнгі әділ құн арасындағы айырма тиісінше 17.526.873 мың теңге және 28.137.003 мың теңге мөлшерінде дисконт ретінде танылды.

Автобустарға тұтынушылық сұранысты ынталандыру

— 2024 жылғы қазанда және 2022 жылғы қарашада Қоғам тиісінше 15.000.000 мың теңге және 30.000.000 мың теңге орналастырды. Қаражаттың мақсатты арналуы – тұтынушылық сұранысты ынталандыру және автобустарды жаңарту арқылы қоршаған ортаның жағдайын жақсартуға бағытталған өндеу өнеркәсібіндегі жобаларды қаржыландыру.Аталған салымдар бойынша өтеу мерзімі тиісінше 2054 жылғы 10 қазанға дейін және 2052 жылғы 16 қарашаға дейін. Сыйақы мөлшерлемелері салымдардың бүкіл мерзіміне біржолғы төлеммен 0,01%-ды құрайды. Орналастырылған қаражат кепілмен қамтамасыз етілмеген.Бастапқы тану кезінде әділ құн жылдық 13,27%-дан 17,19%-ға дейінгі нарықтық пайыздық мөлшерлемені пайдалану арқылы шарттық болашақ ақша ағындарын дисконттау жолымен айқындалды. Орналастырылған қаражат пен мәміле жасалған күнгі әділ құн арасындағы айырма тиісінше 11.951.634 мың теңге және 29.741.185 мың теңге мөлшерінде дисконт ретінде танылды.

Жеңіл автокөліктерге тұтынушылық сұранысты ынталандыру

— 2022 жылғы мамырда Қоғам қоршаған ортаны жақсартуға бағытталған өндеу өнеркәсібіндегі жобаларды қаржыландыру мақсатында, тұтынушылық сұранысты ынталандыру және көлік құралдарын жаңарту үшін 100.000.000 мың теңге орналастырды.Аталған салым бойынша өтеу мерзімі – 2052 жылғы 16 мамырға дейін. Сыйақы мөлшерлемесі салымның бүкіл мерзіміне біржолғы төлеммен 0,1%-ды құрайды. Орналастырылған қаражат кепілмен қамтамасыз етілмеген.Бастапқы тану кезінде әділ құн жылдық 14,67% нарықтық пайыздық мөлшерлемені пайдалану арқылы шарттық болашақ ақша ағындарын дисконттау жолымен айқындалды. Орналастырылған қаражат пен мәміле жасалған күнгі әділ құн арасындағы айырма 98.271.438 мың теңге мөлшерінде дисконт ретінде танылды.

10. ҚАРЖЫЛЫҚ ҰЙЫМДАҒЫ ШОТТАР (жалғасы)

Қоғам «Өнеркәсіпті дамыту қоры» АҚ-ға берілген қарыздарды бастапқы тану күніне нарықтық пайыздық мөлшерлемені айқындау үшін келесі болжамдарды қолданды:

— тәуекелсіз пайыздық мөлшерлемелер Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі шығарған ұзақ мерзімді облигациялардың кірістілігі негізінде айқындалды;

— Қоғамның кредиттік тәуекеліне арналған үстеме сыйақы.

Күтілетін кредиттік шығындарды бағалау мақсатында кредиттік мекемелердегі қаражат қалдықтары кредиттік тәуекелдің 1-кезеңіне жатқызылды. Күтілетін кредиттік шығындарды бағалау тәсілі *20-түсіндірмеде* келтірілген.2025 жыл ішінде Қоғам 161.116 мың теңге мөлшерінде күтілетін кредиттік шығындарды есептеді (2024 жыл: 85.920 мың теңге).

11. АҚША ҚАРАЖАТТАРЫ ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ БАЛАМАЛАРЫ

Мың теңгемен	**31 желтоқсан 2025 жыл**	31 желтоқсан 2024 жыл
Есеп айырысу шоттарындағы ақша қаражаттары	**54.733**	18.929
Депозиттік шоттардағы ақша қаражаттары	**84.931.759**	83.531.348
Өтеу мерзімі 30 күнге дейінгі «кері РЕПО» мәмілелері	**130.198.179**	100.213.071
Күтілетін кредиттік шығындар бойынша резерв	**(5.550)**	(9.133)
	215.179.121	183.754.215

Қоғам кәдеге жарату төлемдерінен алынған уақытша бос ақша қаражаттарын қысқа мерзімді депозиттерге, сондай-ақ өтеу мерзімі бір айға дейінгі бағалы қағаздарға орналастырады.

Депозиттік шоттардағы ақша қаражаттары овернайт-депозиттерді білдіреді. Депозиттер бойынша сыйақы мөлшерлемесі жылдық 11,5%-дан 17,5%-ға дейін (2024 жыл: жылдық 10,75%-дан 15,9%-ға дейін) құрайды.Қоғамның ақша қаражаттары мен олардың баламаларына қатысты кредиттік тәуекелге ұшырауы туралы ақпарат *20-түсіндірмеде* ашып көрсетілген.

2025 және 2024 жылдардың 31 желтоқсанына Қоғам Қазақстан қор биржасында шарттық өтеу мерзімі бір айға дейінгі кері «РЕПО» мәмілелерін жасасты. Аталған шарттар бойынша кепіл заты ретінде мемлекеттік компаниялардың борыштық және үлестік бағалы қағаздары ұсынылған, олардың 2025 және 2024 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша әділ құны төменде келтірілген.

11. АҚША ҚАРАЖАТТАРЫ ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ БАЛАМАЛАРЫ (жалғасы)

		31 желтоқсан 2025 жыл		31 желтоқсан 2024 жыл	
Мың теңгемен	Бағалы қағаз	**Баланстық құны**	**Әділ құны**	Баланстық құны	Әділ құны
«ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ	Акциялар	**114.096.771**	**114.315.483**	81.820.191	81.770.741
«Кселл» АҚ	Акциялар	**14.086.155**	**14.052.277**	18.392.880	18.385.552
«Бәйтерек» ұлттық басқарушы холдингі» АҚ	Облигациялар	**2.005.214**	**2.005.160**	–	–
«ҚазАгроҚаржы» АҚ	Облигациялар	**10.039**	**10.006**	–	–
		130.198.179	**130.382.926**	100.213.071	100.156.293

2025 және 2024 жылдардың 31 желтоқсанына заңды түрде қорғалған бас неттингтік келісімнің немесе ұқсас келісімнің қолданылу аясына жататын, өзара есепке жатқызуға (неттингке) жататын қаржылық құралдар келесіні құрады:

	Өзара есепке жатқызуды жүргізгенге дейін жеке қаржылық жағдай туралы есепте көрсетілген жалпы сомалар	**Жеке қаржылық жағдай туралы есепте көрсетілген өзара есепке жатқызу сомалары**	**Өзара есепке жатқызудан кейін жеке қаржылық жағдай туралы есепте көрсетілген нетто-сома**	**Жеке қаржылық жағдай туралы есепте көрсетілген, бас неттингтік келісімнің немесе ұқсас келісімдердің қолданылу аясына жататын сомалар**		
Мың теңгемен	**(а)**	**(б)**	**(в) = (а) – (б)**	**Қаржылық құралдар (г)**	**Алынған ақшалай қамтамасыз ету (д)**	**Тәуекелдің нетто-сомасы (в) – (г) – (д))**
2025 жыл: «Кері РЕПО»	**130.198.179**	**–**	**130.198.179**	**130.198.179**	**–**	**–**
2024 жыл: «Кері РЕПО»	100.213.071	–	100.213.071	100.213.071	–	–

11. АҚША ҚАРАЖАТТАРЫ ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ БАЛАМАЛАРЫ (жалғасы)

Күтілетін кредиттік шығындарды бағалау мақсатында ақша қаражаттары мен олардың баламаларының қалдықтары кредиттік тәуекелдің 1-кезеңіне жатқызылды. Күтілетін кредиттік шығындарды бағалау тәсілі *20-түсіндірмеде* келтірілген. 2025 және 2024 жылдардың 31 желтоқсанына күтілетін кредиттік шығындар бойынша бағалау резервтеріндегі өзгерістер төменде келтірілген:

Мың теңгемен	**2025 жыл**	2024 жыл
1 қаңтарға	**(9.133)**	(36.329)
Қалпына келтірілді	**3.583**	27.196
31 желтоқсанға	**(5.550)**	**(9.133)**

12. БАҒАЛЫ ҚАҒАЗДАРҒА ИНВЕСТИЦИЯЛАР

Мың теңгемен	**31 желтоқсан 2025 жыл**	31 желтоқсан 2024 жыл
Өзге жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын бағалы қағаздар, оның ішінде:		
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің қазынашылық міндеттемелері	**107.737.483**	117.792.411
Қазақстандық қаржы ұйымдарының облигациялары	**8.190.485**	8.182.871
	115.927.968	125.975.282

Қоғам әділ құн бойынша өзге жиынтық кіріс арқылы бағаланатын ретінде жіктеген бағалы қағаздар бизнес-модельге сәйкес өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын бағалы қағаздарды білдіреді.

— Қазақстандық қаржы ұйымдарының облигациялары «KEGOC» АҚ-ның индекстелген купондық облигацияларына салынған инвестицияларды білдіреді. Аталған облигациялар бойынша купондық мөлшерлеме 3% + TONIA құрайды.

— Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің қазынашылық міндеттемелері жылдық 9,00%-дан 15,35%-ға дейінгі пайыздық мөлшерлемесі бар купондық облигацияларды білдіреді.

Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын бағалы қағаздар кепілмен қамтамасыз етілмеген.2025 жыл ішінде Қоғам қаржылық құралдардың әділ құнының өзгеруінен 9.291.577 мың теңге мөлшерінде залал таныды (2024 жыл: 3.004.621 мың теңге мөлшерінде кіріс).

13. ӨЗГЕ ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ АКТИВТЕР

Мың теңгемен	**31 желтоқсан 2025 жыл**	31 желтоқсан 2024 жыл
Табыс салығы бойынша активтер	**1.482.053**	–
Мемлекеттік баж	**715.165**	351.025
Қосылған құн салығы бойынша активтер	**172.994**	128.683
Төленген аванстар	**548.670**	–
Басқалар	**28.200**	46.092
	2.947.082	525.800

14. АКЦИОНЕРЛІК КАПИТАЛ

2025 жылғы 31 желтоқсандағы және 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жарияланған және орналастырылған жай акциялардың жалпы саны тиісінше 288.763 дана және 288.763 дана болып табылады, бір акцияның номиналдық құны – 1.000 теңге.

Қоғамның жалғыз акционері – Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті атынан Қазақстан Республикасының Үкіметі.

Шартты бөлу бойынша резерв

Қоғамның жалғыз акционерінің – Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігінің 2022 жылғы 6 мамырдағы бұйрығына сәйкес «Оператор РОП» ЖШС қызметін жүзеге асыру кезеңінде туындаған құқықтарды (талаптарды) және міндеттемелерді беру туралы шешім қабылданды.

Өткізу актілеріне сәйкес 222.720.942 мың теңге сомасында активтер және 242.768.568 мың теңге сомасында міндеттемелер берілді. Өткізу актілерінің нәтижесінде қабылданған активтер мен міндеттемелер арасындағы 20.047.626 мың теңге сомасындағы айырма 2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін капиталдағы өзгерістер туралы жеке есепте танылды, себебі Қаржылық есептілікті дайындау және ұсыну жөніндегі тұжырымдамалық негіздерге сәйкес меншік иелерінің пайдасына бөлу және олардың жарналары пайда немесе залал құрамынан алынып тасталады және капитал құрамында танылады.

15. РОП ОПЕРАТОРЫНЫҢ ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ

Мың теңгемен	Түсінд..	2025 жыл	2024 жыл
1 қаңтарға		**60.128.293**	9.442.399
РОП операторы міндеттемелерінің қысқа мерзімді бөлігінен түсу	18	**65.773.245**	48.192.203
РОП міндеттемелерінің қысқа мерзімді бөлігіне ауыстырылды		**(541.148)**	–
РОП қызмет бағыттарын қаржыландыру үшін ұзақ мерзімді міндеттемелердің есептелуі		**12.701.143**	2.493.691
31 желтоқсанға		**138.061.533**	60.128.293

2025 және 2024 жылдар ішінде Қоғам «Өнеркәсіпті дамыту қоры» АҚ-ға тиісінше 151.451.462 мың теңге және 120.546.836 мың теңге мөлшерінде қаражат орналастырды. Сыйақы мөлшерлемелері орналастырылған қаражаттың бүкіл мерзіміне біржолғы төлеммен жылдық 0,01%-дан 0,1%-ға дейінді құрайды.

2025 жылы орналастырылған қаражат пен мәміле жасалған күнгі әділ құн арасындағы айырма 85.678.217 мың теңге мөлшерінде пайда немесе залал құрамында танылды (2024 жыл: 72.354.633 мың теңге) *(10-түсіндірме)*.

РОП қызметінің бағыттарын қаржыландыру үшін ұзақ мерзімді міндеттемелерді есептеу Қоғам «Өнеркәсіпті дамыту қоры» АҚ-ға орналастырылған қаражат бойынша тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісімен есептелген пайыздық кірістерді танитын кезеңдер ішінде операциялық шығыстар құрамында танылады.2025 жыл ішінде тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі бойынша пайыздық кірістер 12.334.219 мың теңгені құрады, сондай-ақ ішінара мерзімінен бұрын өтеу кезінде 366.924 мың теңге мөлшерінде дисконт босатылды (2024 жыл: 2.493.691 мың теңге).

16. АКЦИОНЕРДІҢ ТАПСЫРМАСЫ БОЙЫНША БӨЛУ

Мың теңгемен	2025 жыл	2024 жыл
1 қаңтарға	–	–
Жарияланған дивидендтер	**26.220.991**	19.642.169
Төленген дивидендтер	**(26.220.991)**	(19.642.169)
Акционердің тапсырмасы бойынша бөлу	**4.393.848**	–
31 желтоқсанға	**4.393.848**	–

2025 жыл ішінде Қоғам Жалғыз акционерге 26.220.991 мың теңге мөлшерінде дивидендтер есептеп, төледі (2024 жыл: 19.642.169 мың теңге).Жалғыз акционердің шешіміне сәйкес дивидендтер төленгеннен кейін Қоғамның қарамағында қалған 4.393.848 мың теңге мөлшеріндегі таза табыс Жалғыз акционер айқындаған мақсаттарға бағытталатын болады.

17. БАҒАЛАУ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ

Мың теңгемен	31 желтоқсан 2025 жыл	31 желтоқсан 2024 жыл
Еңбек демалысы бойынша резерв және қызметкерлермен өзге де есеп айырысулар	**508.306**	451.242
Қалдықтарды, қаптамаларды және автокомпоненттерді жинау мен кәдеге жарату бойынша есептелген резервтер	**47.462**	70.563
	555.768	521.805

2025 жыл ішінде Қоғам демалыс бойынша резервті және қызметкерлермен өзге де есеп айырысулар бойынша резервтерді 57.064 мың теңге мөлшерінде таныды (2024 жыл: 69.824 мың теңге).2025 жыл ішінде Қоғам қалдықтарды, қаптамаларды және автокомпоненттерді жинау және кәдеге жарату бойынша резервтерді 23.101 мың теңге мөлшерінде қалпына келтірді (2024 жыл: 22.864 мың теңге мөлшерінде есептелген).

18. РОП ОПЕРАТОРЫНЫҢ ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ

Басшылық жыл сайын ықтимал пайдалану мерзімдеріне сүйене отырып, РОП міндеттемелерінің құрылымын қайта қарайды. РОП операторының міндеттемелерін ұсыну бекітілген инвестициялық саясат негізінде келесі қаржылық жылы РОП қызметінің бағыттарын қаржыландыру бойынша болжанатын төлемдер деңгейіне қарай бағаланады. Операциялық қызмет бойынша шығындардың есебі уәкілетті органмен келісілген.

Талдау нәтижелері бойынша басшылық 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша РОП операторының міндеттемелерінің толық сомасы келесі 12 ай ішінде пайдаланылатын болады деп шешім қабылдады және тиісінше қысқа мерзімді міндеттемелер құрамында көрсетілді.

Мың теңгемен	Түсінд.	2025 жыл	2024 жыл
1 қаңтарға		**268.568.952**	243.746.600
Кәдеге жарату төлемдерін жинау		**376.515.077**	306.212.857
Кәдеге жарату төлемдерін қайтару		**(331.105)**	(135.644)
Қызмет бағыттарын қаржыландыруға пайдалану	19	**(292.434.400)**	(233.121.370)
РОП міндеттемелерінің ұзақ мерзімді бөлігіне ауыстырылды	15	**(65.773.245)**	(48.192.203)
РОП міндеттемелерінің ұзақ мерзімді бөлігінен түсу	15	**541.148**	–
Өзге өзгерістер		**91.978**	58.712
31 желтоқсанға		**287.178.405**	268.568.952

19. РОП ОПЕРАТОРЫ ҚЫЗМЕТІНІҢ БАҒЫТТАРЫН ҚАРЖЫЛАНДЫРУ

Мың теңгемен	Түсінд.	31 желтоқсан 2025 жыл	31 желтоқсан 2024 жыл
Қызмет бағыттарын қаржыландыруға пайдаланылған төлем сомасы		**163.669.285**	123.328.081
Корпоративтік табыс салығын қаржыландыруға пайдаланылған төлем сомасы	9	**42.240.961**	36.799.368
Көлік құралдарына тұтынушылық сұранысты қаржыландыру үшін танылған дисконт	10	**85.678.217**	72.354.633
РОП операторының өз функцияларын жүзеге асыруға байланысты әкімшілік шығыстарды қаржыландыруға пайдаланылған төлем сомасы	7	**845.937**	639.288
Қызмет бағыттарын қаржыландыру		**(292.434.400)**	(233.121.370)
		–	–

РОП операторы ретінде қызметті жүзеге асыру барысында Қоғам Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінде айқындалған қызмет бағыттарын қаржыландыру үшін алынған кәдеге жарату төлемдерін пайдаланады. Пайдаланылған кәдеге жарату төлемдерінің сомасы РОП операторы қызметін жүзеге асыру кезінде есептелген шығыстар сомасына сәйкес келеді.РОП операторы қызметінің бағыттары және қаржыландыру көлемдері туралы ақпарат төменде келтірілген.

19. РОП ОПЕРАТОРЫ ҚЫЗМЕТІНІҢ БАҒЫТТАРЫН ҚАРЖЫЛАНДЫРУ (жалғасы)

Мың теңгемен	**2025 жыл**	2024 жыл
Экологиялық таза көлік құралдарын өндірушілерді қаржыландыру және ынталандыру	**142.512.176**	104.588.627
Ауыл шаруашылығы техникасын өндірушілерді қаржыландыру және ынталандыру	**19.765.124**	18.162.155
Қалдықтарды, қаптамаларды және автокомпоненттерді жинау және кәдеге жарату	**858.796**	30.183
Адвокаттар мен нотариустардың қызметтері	**364.150**	491.355
Басқалар	**169.039**	55.761
	163.669.285	123.328.081

20. ӘДІЛ ҚҰН ЖӘНЕ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ

Қаржылық тәуекелдерді басқару

Қаржылық құралдарды пайдалану Қоғамды келесі тәуекел түрлеріне ұшыратады:

— кредиттік тәуекел;
— өтімділік тәуекелі;
— нарықтық тәуекел.

Тәуекелдерді басқарудың негізгі қағидаттары

Қоғамның тәуекелдерді басқару саясаты Қоғам ұшырайтын тәуекелдерді айқындау және талдау, тәуекелдің жол берілетін шекті деңгейлерін және тиісті бақылау тетіктерін белгілеу, сондай-ақ тәуекелдерді мониторингтеу және белгіленген шектеулердің сақталуын қамтамасыз ету мақсатында әзірленген.Тәуекелдерді басқару саясаты мен жүйелері нарықтық жағдайлар мен Қоғам қызметіндегі өзгерістерге байланысты өзгерістер енгізу қажеттілігі тұрғысынан тұрақты түрде қайта қаралады. Қоғам барлық қызметкерлер өздерінің рөлі мен міндеттерін түсінетін реттелген әрі тиімді бақылау жүйесін қалыптастыру мақсатында оқыту және басқару стандарттары мен рәсімдерін белгілейді.

Кредиттік тәуекел

Кредиттік тәуекел – бұл контрагенттер қаржылық құрал немесе клиенттік шарт бойынша өз міндеттемелерін орындамаған жағдайда Қоғамның қаржылық шығындарға ұшырау тәуекелі.Қоғам операциялық қызметіне және инвестициялық қызметіне, оның ішінде есеп айырысу шоттарындағы ақша қаражаттарының қалдықтарына байланысты кредиттік тәуекелге ұшырайды.

Кредиттік тәуекелді жіктеу жүйесі

Кредиттік тәуекелді бағалау және қаржылық құралдарды кредиттік тәуекел деңгейі бойынша жіктеу мақсатында Қоғам сыртқы халықаралық рейтингтік агенттіктердің рейтингтік жүйелеріне негізделген тәуекел деңгейлерін бағалауды пайдаланады.Сыртқы рейтингтер контрагенттерге тәуелсіз халықаралық рейтингтік агенттіктермен, мысалы S&P, Moody's және Fitch агенттіктерімен беріледі. Бұл рейтингтер ашық ақпарат көздерінде қолжетімді.Аталған рейтингтер және тиісті дефолт ықтималдығының диапазондары келесі қаржылық құралдарға қолданылады:ақша қаражаттары және олардың баламалары;қаржылық мекемелердегі қаражат;бағалы қағаздарға инвестициялар.

Күтілетін кредиттік шығындарды (ККШ) бағалау

Күтілетін кредиттік шығындарды бағалау кезінде қолданылатын негізгі бастапқы деректер мыналарды қамтиды:

— дефолт ықтималдығы (PD);
— дефолт болған жағдайда шығын (LGD);
— дефолт тәуекеліне ұшыраған кредиттік талап мөлшері (EAD).

«Дефолт ықтималдығы» көрсеткіші белгілі бір уақыт аралығында дефолттың орын алу ықтималдығын бағалауды білдіреді. Ол белгілі бір күнге жағдай бойынша айқындалады.

20. ӘДІЛ ҚҰН ЖӘНЕ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ (жалғасы)

Есептеу статистикалық рейтингтік модельдерді пайдалануға негізделген, ал бағалау контрагенттер мен тәуекелдердің әртүрлі санаттарына бейімделген құралдар арқылы жүзеге асырылады. Дефолт ықтималдығы шартта көзделген өтеу мерзімдерін ескере отырып бағаланады. Бағалау ағымдағы жағдайлар негізінде, дефолт ықтималдығына әсер ететін болашақ жағдайларды ескере отырып түзетіледі.

«Дефолт болған жағдайда шығын» (LGD) көрсеткіші дефолт туындаған кезде пайда болатын шығындарды бағалауды білдіреді. Қоғамның қаржылық активтері бойынша LGD көрсеткіші 70,0% деңгейінде белгіленген.

«Дефолт тәуекеліне ұшыраған кредиттік талап мөлшері» (EAD) болашақта дефолт күніне тәуекел көлемін бағалауды білдіреді және есепті күннен кейінгі тәуекелдің күтілетін өзгерістерін, оның ішінде негізгі борыш пен пайыздардың өтелуін ескереді. Күтілетін кредиттік шығындарды есептеу кезінде қаржылық активтің өтеу күніне дейінгі нақты мерзімі ескеріледі.

«Бүкіл мерзімге күтілетін кредиттік шығындар» моделінде қаржылық құралдың қалған қолданылу мерзімі ішінде туындауы мүмкін дефолт оқиғалары нәтижесінде пайда болатын шығындар бағаланады.

«12 айлық күтілетін кредиттік шығындар» моделі – есепті кезеңнің соңынан бастап 12 ай ішінде немесе қаржылық құралдың қалған қолданылу мерзімі бір жылдан аз болған жағдайда сол мерзім ішінде туындауы мүмкін дефолт оқиғалары нәтижесінде пайда болатын бүкіл мерзімге күтілетін кредиттік шығындардың бір бөлігін білдіреді.

Дефолт ықтималдығын бағалау мақсатында Қоғам дефолтты келесі критерийлердің біреуі немесе бірнешеуі орын алған жағдай ретінде айқындайды:

— қарыз алушының шартта көзделген төлемдері 90 күннен астам мерзімге кешіктірілген;
— қарыз алушы төлем қабілетсіз;
— қарыз алушы қаржылық шартты (шарттарды) бұзған;
— қарыз алушының банкроттық рәсімін бастау ықтималдығы артқан.

Ақпаратты ашу мақсатында Қоғам дефолт ұғымын құнсызданған активтер анықтамасына сәйкестендірді.

Бастапқы танудан бері кредиттік тәуекелдің елеулі түрде артқан-артпағанын бағалау жеке негізде де, топтық негізде де жүргізіледі.

Ақша қаражаттары және олардың баламалары, қаржылық мекемелердегі қаражат және бағалы қағаздарға инвестициялар бойынша кредиттік тәуекелдің елеулі түрде артуы төменде көрсетілген критерийлерді мониторингтеу арқылы жеке негізде бағаланады.Сауда және өзге дебиторлық берешек бойынша кредиттік тәуекелдің елеулі түрде артуы мерзімі өткен күндер санына қарай топтық негізде бағаланады.Қоғамның тәуекелдерді басқару бөлімшесі кредиттік тәуекелдің елеулі түрде артқанын анықтау үшін қолданылатын критерийлердің барабарлығын мерзімді түрде мониторингтеп, қайта қарайды.

Қаржылық активтер 30 күннен астам мерзімге кешіктірілген жағдайда, бастапқы танудан бері кредиттік тәуекел елеулі түрде артты деген болжам теріске шығарылмайды.Қоғам қаржылық құрал бойынша кредиттік тәуекелдің елеулі түрде артқанын келесі сандық, сапалық немесе шектік критерийлердің біреуі немесе бірнешеуі орын алған кезде таниды:

Барлық қаржылық активтер үшін:

— төлемнің 30 күнге кешіктірілуі;
— дефолт ықтималдығының өзгеруіне негізделген сандық критерий;
— контрагенттерді талдауға негізделген сапалық критерийлер;
— контрагенттің сыртқы кредиттік рейтингі (бар болған жағдайда) бастапқы танудан бері екі немесе одан да көп деңгейге төмендеген жағдайда.

Осы жеке қаржылық есептілікте танылатын күтілетін кредиттік шығындар деңгейі қарыз алушының бастапқы танудан бері кредиттік тәуекелінің елеулі түрде артуының болуына байланысты. Бұл тәсіл күтілетін кредиттік шығындарды бағалаудың үш кезеңді моделіне негізделген.

20. ӘДІЛ ҚҰН ЖӘНЕ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ (жалғасы)

1-кезең – бастапқы тану сәтінде құнсызданбаған және осы сәттен бастап кредиттік тәуекелі елеулі түрде ұлғаймаған қаржылық құрал бойынша кредиттік залалдарға арналған бағалау резерві 12 айлық күтілетін кредиттік залалдар негізінде құрылады.

2-кезең – егер бастапқы танудан бастап кредиттік тәуекелдің елеулі ұлғаюы анықталса, қаржылық құрал 2-кезеңге ауыстырылады, алайда ол әлі құнсызданған деп есептелмейді, бірақ кредиттік залалдарға арналған бағалау резерві бүкіл мерзімге күтілетін кредиттік залалдар негізінде құрылады.

3-кезең – егер қаржылық құрал құнсызданған болса, ол 3-кезеңге ауыстырылады және залалдарға арналған бағалау резерві бүкіл мерзімге күтілетін кредиттік залалдар негізінде құрылады. Актив 3-кезеңге ауыстырылған кезде ұйым жалпы баланстық құн негізінде пайыздық кірісті тануды тоқтатады және пайыздық кірісті есептеу кезінде активтің тиімді пайыздық мөлшерлемесін күтілетін кредиттік залалдарды шегергендегі баланстық құнға қолданады.

Егер кредиттік тәуекелдің елеулі ұлғаюы критерийлерінің енді орындалмайтыны туралы дәлелдер болса, құрал қайтадан 1-кезеңге ауыстырылады. Егер қаржылық актив 2-кезеңге сапалық белгі негізінде ауыстырылған болса, Топ осы белгінің сақталуын немесе өзгеруін растау үшін мониторинг жүргізеді.

Жалпы алғанда, күтілетін кредиттік залалдар дефолт сәтіндегі берешек, дефолт ықтималдығы және жоғарыда айқындалған дефолт болған жағдайда залал көрсеткіштерінің көбейтіндісіне тең және құралдың тиімді пайыздық мөлшерлемесін пайдалана отырып ағымдағы құнға дейін дисконтталады. Күтілетін кредиттік залалдар қаржылық құралдың қолданылу мерзімі ішінде әрбір болашақ ай үшін кредиттік тәуекел параметрлерін (дефолт сәтіндегі берешек, дефолт ықтималдығы және дефолт болған жағдайда залал) болжау арқылы айқындалады.

Сауда және өзге дебиторлық берешек

Сатып алушылармен байланысты кредиттік тәуекелді басқару Қоғам белгілеген кредиттік тәуекелді басқару саясатына сәйкес әрбір бизнес-бөлімше арқылы жүзеге асырылады.

Құнсыздануды тану қажеттілігі әрбір есепті күнге басқарудың тәжірибесі мен кәсіби пайымдауларына негізделген күтілетін кредиттік шығындарды бағалау үшін бағалау резервтері матрицасын пайдалану арқылы талданады.Бағалау резервтерінің мөлшерлемелері төлемнің кешіктірілу күндерінің санына байланысты белгіленеді. Есептеулер ықтималдықпен өлшенген нәтижелерді, ақшаның уақытша құнын және есепті күнге қолжетімді өткен оқиғалар, ағымдағы жағдайлар және болжамды болашақ экономикалық жағдайлар туралы негізделген әрі расталатын ақпаратты көрсетеді.

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сауда және өзге дебиторлық берешекке қатысты Қоғамның кредиттік тәуекелге ұшырауы туралы ақпарат бағалау резервтері матрицасын пайдалана отырып төменде ұсынылған:

	31 желтоқсан 2025 жыл		
Мың теңгемен	Жалпы баланстық құн	Күтілетін кредиттік залалдар	Күтілетін кредиттік залалдардың пайызы
1–90 күнге кешіктірілген	17.167	–	–
91 күннен астам кешіктірілген	241.052	(241.052)	100,00%
	258.219	**(241.052)**	**93,35%**

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бағалау резервтері матрицасын пайдалана отырып, Қоғамның сауда және өзге дебиторлық берешек бойынша кредиттік тәуекелге ұшырауы туралы ақпарат төменде келтірілген:

	31 желтоқсан 2024 жыл		
Мың теңгемен	Жалпы баланстық құн	Күтілетін кредиттік залалдар	Күтілетін кредиттік залалдардың пайызы
1–90 күнге кешіктірілген	23.101	–	–
91 күннен астам кешіктірілген	241.776	(241.776)	100,00%
	264.877	**(241.776)**	**91,28%**

20. ӘДІЛ ҚҰН ЖӘНЕ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ (жалғасы)

Ақша қаражаттары және олардың баламалары, қаржылық мекемелердегі қаражат (өтеу мерзімі 30 күнге дейінгі «РЕПО» операцияларын қоспағанда)

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық активтердің баланстық құны төменде келтірілген:

Мың теңгемен	Рейтингтік агенттік	Ұзақ мерзімді кредиттік рейтинг	31 желтоқсан 2025 жыл
«Өнеркәсіпті дамыту қоры» АҚ	Moody's	Baa3	138.061.533
«Банк ЦентрКредит» АҚ	Moody's	Ba1	16.644.116
«ForteBank» АҚ	Fitch	BB	1.284
«Bank RBK» АҚ	Moody's	Ba2	50.911.495
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ	Fitch	BBB-	16.476.479
«Altyn Bank» АҚ	Fitch	BBB	707.021
«Ситибанк Қазақстан» АҚ	Moody's	Aa3	246.097
Жалпы баланстық құн			**223.048.025**
Күтілетін кредиттік залалдарға арналған резерв			(266.191)
Баланстық құн			**222.781.834**

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық активтердің баланстық құны төмендегідей ұсынылған:

Мың теңгемен	Рейтингтік агенттік	Ұзақ мерзімді кредиттік рейтинг	31 желтоқсан 2025 жыл
«Өнеркәсіпті дамыту қоры» АҚ	Moody's	Baa3	60.144.970
«Банк ЦентрКредит» АҚ	Moody's	Ba1	29.729.839
«ForteBank» АҚ	Fitch	BB	18.496.929
«Bank RBK» АҚ	Moody's	Ba2	17.663.063
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ	Fitch	BBB-	16.811.291
«Altyn Bank» АҚ	Fitch	BBB	626.173
«Ситибанк Қазақстан» АҚ	Moody's	Aa3	222.982
Жалпы баланстық құн			**143.695.247**
Күтілетін кредиттік залалдарға арналған резерв			(100.555)
Баланстық құн			**143.594.692**

Өтеу мерзімі 30 күнге дейінгі «кері РЕПО» мәмілелері

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топта жалпы сомасы 130.198.179 мың теңге мөлшерінде «кері РЕПО» мәмілелері бойынша қалдықтар болды, қамтамасыз ету ретінде Moody's және Fitch рейтингтік агенттіктерінің деректері бойынша BB+-тан BBB+-қа дейінгі кредиттік рейтингі бар квазимемлекеттік компаниялардың бағалы қағаздары ұсынылған. (2024 жылғы 31 желтоқсан: жалпы сомасы 100.213.071 мың теңге, қамтамасыз ету ретінде Moody's және Fitch рейтингтік агенттіктерінің деректері бойынша BB+-тан BBB+-қа дейінгі кредиттік рейтингі бар мемлекеттік компаниялардың бағалы қағаздары ұсынылған).

Бағалы қағаздарға инвестициялар

Топ қаражатты тек өтімді бағалы қағаздарға және кредиттік тәуекелі өте төмен контрагенттерге ғана инвестициялау арқылы кредиттік тәуекелге ұшырауын шектейді.

Басшылық кредиттік рейтингтердің өзгеруін белсенді түрде қадағалайды және Топ тек жоғары кредиттік рейтингі бар бағалы қағаздарға инвестициялағанын ескере отырып, басшылық өз контрагенттері тарапынан дефолт туындауын күтпейді.

Топ иелігіндегі және өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық құралдарға Fitch рейтингтік агенттігі берген BBB- кредиттік рейтингі бар тек биржада котирленетін облигациялар ғана кіреді.

20. ӘДІЛ ҚҰН ЖӘНЕ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ (жалғасы)

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қоғамның жеке қаржылық жағдай туралы есептің баптары бойынша кредиттік тәуекелге барынша ұшырауы олардың баланстық құнымен ұсынылған және 115.927.968 мың теңгені құрайды(2024 жылғы 31 желтоқсанда: 125.975.282 мың теңге).

Өтімділік тәуекелі

Өтімділік тәуекелі – бұл Қоғамның ақшалай қаражатты немесе басқа қаржылық активті беру арқылы есеп айырысуды талап ететін қаржылық міндеттемелерін орындау кезінде қиындықтарға тап болу тәуекелі.

Қоғамның өтімділікті басқару тәсілі – қалыпты және күйзеліс жағдайларында өз міндеттемелерін уақтылы өтеу үшін жеткілікті өтімді қаражаттың тұрақты түрде болуын қамтамасыз ету, қабылданбайтын шығындарға жол бермеу және Қоғамның іскерлік беделіне нұқсан келтірмеу.

Өтімділік тәуекеліне ұшырау

2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін қаржылық міндеттемелердің дисконтталмаған шарттық өтеу мерзімдерінің қалдығы туралы ақпарат төменде ұсынылған:

Мың теңгемен	Талап ету бойынша	Бір жылға дейін	1 жылдан 5 жылға дейін	5 жылдан астам	Барлығы
Қаржылық активтер					
Қаржылық мекемелердегі шоттар	–	85.357	148.540.076	302.831.717	451.457.151
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	54.733	215.124.388	–	–	215.179.121
Бағалы қағаздарға инвестициялар	–	115.927.968	–	–	115.927.968
Сауда және өзге дебиторлық берешек	–	17.167	–	–	23.101
	54.733	**331.154.880**	**148.540.076**	**302.831.717**	**782.587.341**
Қаржылық міндеттемелер					
Сауда және өзге кредиторлық берешек	–	5.359	–	–	5.359
	–	**5.359**	–	–	**5.359**
Нетто позиция	**54.733**	**331.149.521**	**148.540.076**	**302.831.717**	**782.581.982**

Төменде 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін қаржылық міндеттемелердің шарттық өтелуінің дисконтталмаған қалған мерзімдері туралы ақпарат ұсынылған:

Мың теңгемен	Талап ету бойынша	Бір жылға дейін	1 жылдан 5 жылға дейін	5 жылдан астам	Барлығы
Қаржылық активтер					
Қаржылық мекемелердегі шоттар	–	19.620	45.565.110	254.719.730	300.304.460
Ақша қаражаттары және олардың баламалары	18.929	183.735.286	–	–	183.754.215
Бағалы қағаздарға инвестициялар	–	125.975.282	–	–	125.975.282
Сауда және өзге дебиторлық берешек	–	23.101	–	–	23.101
	18.929	**309.753.289**	**45.565.110**	**254.719.730**	**610.057.058**
Қаржылық міндеттемелер					
Сауда және өзге кредиторлық берешек	–	344.536	–	–	344.536
	–	**344.536**	–	–	**344.536**
Нетто позиция	**18.929**	**309.408.753**	**45.565.110**	**254.719.730**	**609.712.522**

20. ӘДІЛ ҚҰН ЖӘНЕ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ (жалғасы)

Валюталық тәуекел

Валюталық тәуекел – бұл валюталық бағамдардың өзгеруі салдарынан әділ құнның немесе болашақ ақша ағындарының ауытқу тәуекелі.2025 жылғы 31 желтоқсандағы және 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шетел валютасында көрсетілген ақша қаражаттары мен қаржылық құралдар қалдықтары елеулі емес болып табылады. Осыған байланысты валюталық бағамдардың өзгеруі Қоғамның қаржылық жағдайына, қаржылық нәтижелеріне және ақша ағындарына елеулі әсер етпейді, сондықтан валюталық тәуекелге қатысты жеке сандық ашып көрсету ұсынылмайды.

Капиталды басқару

Қоғамның капиталды басқаруға қатысты негізгі мақсаттары – Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес акционерлік капиталдың құрамы мен құрылымы бойынша талаптарды сақтау және Қоғамның үздіксіз қызметін қамтамасыз ету.

Қоғамда капиталды басқарудың формалданған саясаты жоқ, алайда басшылық Қоғамның операциялық және стратегиялық қажеттіліктеріне сәйкестігін қамтамасыз ету, сондай-ақ нарық қатысушыларының сенімін сақтау мақсатында тұрақты капитал базасын қолдау саясатын ұстанады.

Бұл міндеттерге ақшалай қаражатты тиімді басқару, Қоғамның кірістері мен пайдасына тұрақты мониторинг жүргізу, сондай-ақ негізінен РОП қызметін қаржыландыруға түсетін ақша ағындары есебінен қаржыландырылатын ұзақ мерзімді инвестициялық жоспарларды іске асыру арқылы қол жеткізіледі.

Әділ құн

ХҚЕС талаптарына сәйкес әділ құн бағалау күніне қалыпты нарықтық мәміле шеңберінде активті сату кезінде алынуы мүмкін немесе міндеттемені беру кезінде төленуі мүмкін баға ретінде айқындалады.

Әрбір есепті күнге Қоғам активтер мен міндеттемелер құнының өзгерістерін бағалайды. Есеп саясатына сәйкес бұл қайта бағалауды немесе қосымша талдауды талап етуі мүмкін. Тексеру барысында алдыңғы бағалауда пайдаланылған бастапқы деректер және олардың бағалау есептеріне, шарттарға және өзге де маңызды құжаттарға сәйкестігі талданады.

Сонымен қатар, активтер мен міндеттемелердің әділ құнының әрбір өзгерісі оның негізділігін растау үшін сыртқы дереккөздерден алынған ақпаратпен салыстырылады. Қорытынды талдау Тәуекелдерді басқару департаментінің бекітуінен өтеді.

Әділ құнды бағалау иерархиясы

Әділ құнды айқындаудың келесі деңгейлері ажыратылады:

- 1-деңгей: белсенді нарықтардағы бірдей активтер мен міндеттемелер бойынша котировкаланған (түзетілмеген) бағалар.
- 2-деңгей: 1-деңгей бағалауларында қолданылатын котировкаланған бағалардан өзге, тікелей (мысалы, бағалар) немесе жанама (бағалар негізінде айқындалған) бақыланатын бастапқы деректер.
- 3-деңгей: активтер мен міндеттемелер бойынша бақыланбайтын нарықтық деректерге негізделген бастапқы деректер (бақыланбайтын деректер).

20. ӘДІЛ ҚҰН ЖӘНЕ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ (жалғасы)

	Есепті күнге әділ құны			
Қаржылық активтер және қаржылық міндеттемелер	**31 желтоқсан 2025 жыл**	31 желтоқсан 2024 жыл	**Әділ құн иерархиясы**	**Бағалау әдістемесі және негізгі бастапқы деректер**
Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын бағалы қағаздар	**115.927.968**	125.975.282	2-деңгей	Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздарының кірістілігін айқындау әдістемесіне сәйкес
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржылық мекемелердегі шоттар	**124.307.297**	59.403.687	2-деңгей	Нарықтағы ұқсас қаржылық құралдың дисконттау мөлшерлемесін пайдалана отырып болашақ ақша ағындарының ағымдағы құны
	240.235.265	185.378.969		

2025 және 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қазақстан қор биржасында («KASE») котирленетін, бірақ белсенді нарығы жоқ бағалы қағаздар әділ құн иерархиясының 2-деңгейіне жіктеледі.

2025 және 2024 жылдар ішінде Топ әділ құн иерархиясының 1 және 2-деңгейлері арасында кандай да бір ауыстыруларды жүзеге асырған жоқ. Бағалау әдістерінің негізіне алынған барлық елеулі бастапқы деректер толық қолжетімді болып табылады, мысалы, қор биржасындағы ұқсас мәмілелер туралы ақпарат негізінде.

Ақша қаражаттарының және олардың баламаларының, сауда және өзге дебиторлық берешектің баланстық құны осы қаржылық құралдардың қысқа мерзімді сипатына байланысты олардың әділ құнына шамамен тең.

21. ШАРТТЫ АКТИВТЕР МЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Қазақстандағы шартты салықтық міндеттемелер

Салықтарды дұрыс есептеуге қатысты тексерулер мен тергеп-тексерулер әртүрлі деңгейдегі реттеуші органдармен жүргізіледі, олар ірі айыппұлдар салуға және өсімпұл өндіріп алуға құқылы. Есепті кезеңдегі салықтардың дұрыс есептелуі кейінгі үш күнтізбелік жыл ішінде тексерілуі мүмкін, алайда белгілі бір жағдайларда бұл мерзім ұзартылуы мүмкін.

Аталған жағдайлар Қазақстандағы салықтық тәуекелдердің басқа елдермен салыстырғанда әлдеқайда жоғары болуына әкелуі мүмкін. Топ басшылығы қолданыстағы салық заңнамасын, нормативтік талаптарды және сот шешімдерін өз түсінуіне сүйене отырып, салықтық міндеттемелер толық көлемде көрсетілген деп есептейді. Дегенмен, тиісті органдар бұл ережелерді өзгеше түсіндіруі мүмкін және егер олар өз ұстанымының заңдылығын дәлелдей алса, бұл осы жекелендірілген қаржылық есептілікке елеулі әсер етуі мүмкін.

9-түсіндірмеде көрсетілгендей, Топ есепті кезең үшін салық салынатын табысты айқындау бөлігінде салықтық міндеттемелерді есептеудің жалпы қабылданған тәжірибеден өзгеше әдісін қолданды. Салық салынатын табыс жекелендірілген ақша қаражаттарының қозғалысы туралы есепте көрсетілген кәдеге жарату төлемдерінен түскен қаражаттың жиынтық сомасы мен жекелендірілген пайда немесе залал және өзге жиынтық кіріс туралы есепте көрсетілген РОП операторы қызметінің бағыттарын қаржыландыруға арналған нақты шығыстар арасындағы айырма ретінде есептеледі. Бұл әдіс салық органдарымен және Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігімен хат алмасуға негізделген.

Топ басшылығы салық салынатын табысты есептеудің қолданыстағы әдісін қосымша талдауды жоспарлап отыр және кажет болған жағдайда қосымша түсіндірмелер алу үшін салық органдарына және Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігіне жүгінетін болады.

21. ШАРТТЫ АКТИВТЕР МЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕР (жалғасы)

Топ басшылығы заңнаманың тиісті ережелері өз тарапынан дұрыс түсіндірілген деп есептейді және салық заңнамасына қатысты қабылданған Топтың ұстанымы кез келген дау туындаған жағдайда сәтті қорғалады деп пайымдайды. Осыған сәйкес, 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ықтимал салықтық міндеттемелер бойынша резервтер құрылған жоқ.

Сот талқылаулары

Әдеттегі шаруашылық қызмет барысында Топ әртүрлі сот процестері мен талап-арыздардың нысанасы болуы мүмкін. Топ нақты жағдайларды ескере отырып, елеулі міндеттемелердің туындау ықтималдығын бағалайды және міндеттемелерді реттеу үшін ресурстардың шығуы ықтимал болған әрі міндеттеме сомасын жеткілікті сенімділікпен бағалау мүмкін болған жағдайда ғана жекелендірілген қаржылық есептілікте тиісті резервті таниды.

Басшылық, егер мұндай міндеттемелер туындаған жағдайда да, олардың Топтың ағымдағы жекелендірілген қаржылық есептілігіне және қаржылық нәтижелеріне елеулі әсер етпейді деп есептейді. Осыған байланысты осы жекелендірілген қаржылық есептілікте резервтер құрылмаған.

Аяқталмаған сот талқылаулары

Өзінің операциялық қызметін жүзеге асыру барысында Топ Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексіне сәйкес кәдеге жарату төлемдерін төлемейтін субъектілерге қатысты талап қоюшы болып табылады. 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша берілген талап-арыздар мен талаптардың жалпы сомасы 22.716.775 мың теңгені құрады (2024 жылғы 31 желтоқсан: 9.285.854 мың теңге).

Кәдеге жарату төлемдері бойынша берешекті өндіріп алу жұмыстарының нәтижесінде Топ 2024 жылы өндіріп алынған берешек бойынша 7.211.504 мың теңге сомасына, ал 2025 жылы 8.560.760 мың теңге сомасына кәдеге жарату төлемдерінің енгізілгені туралы сертификаттар берді.

22. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН ОПЕРАЦИЯЛАР

Топтың акционері және түпкілікті бақылаушы тарап

Топтың жалғыз акционері – Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті атынан Қазақстан Республикасының Үкіметі. Топтың акцияларының 100% мемлекеттік пакетін иелену және пайдалану құқықтарын жүзеге асыратын мемлекеттік орган – Қазақстан Республикасының Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігі (бұдан әрі – Бас ұйым).

Жоғары басшылық құрамының сыйақысы

Есепті кезеңде жоғары басшылық құрамына төленген сыйақы 279.541 мың теңгені құрады (2024 жыл: 247.700 мың теңге) және жалақыны, өзге ағымдағы төлемдерді және тиісті салықтарды қамтыды, сондай-ақ әкімшілік шығыстар құрамында танылды.

Мың теңгемен	**2025 жыл**	2024 жыл
Еңбекақы	**227.985**	202.122
Тиісті салықтар	**29.834**	22.582
	257.819	224.704

Байланысты тараптармен өзге операциялар

Топтың түпкілікті бақылаушы тарапы – Қазақстан Республикасының Үкіметі, және бұл иелік ету Үкіметке Топтың қызметіне елеулі ықпал етуге мүмкіндік береді. Топ Қазақстан Республикасының Үкіметімен байланысты кәсіпорындармен жасалатын операциялар бойынша жеңілдетілген ақпарат ашуды ұсынуға мүмкіндік беретін ХҚЕС (IAS) 24 «Байланысты тараптар» стандартына сәйкес берілетін босатуды қолданады. 2025 жылғы 31 желтоқсанда және 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін жекелендірілген қаржылық жағдай туралы есепте байланысты тараптармен жасалған операциялар бойынша келесі қалдықтар көрсетілді

22. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН ОПЕРАЦИЯЛАР (жалғасы)

	31 желтоқсан 2025 жыл		31 желтоқсан 2024 жыл	
Мың теңгемен	**Бас ұйым**	**Өзге байланыс тараптар**	Бас ұйым	Өзге байланыс тараптар
Қаржылық мекемелердегі шоттар	–	**137.800.892**	–	60.045.445
Еншілес ұйымдарға инвестициялар	–	**130.560**	–	130.560
Дивидендтер төлеу бойынша берешек	**(4.393.848)**	**–**	–	–

2025 жылғы 31 желтоқсанда және 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін жеке пайда немесе залал және өзге жиынтық табыс туралы есепте байланысты тараптармен операциялар нәтижесінде туындаған келесі сомалар көрсетілді.

	31 желтоқсан 2025 жыл		31 желтоқсан 2024 жыл	
Мың теңгемен	**Бас ұйым**	**Өзге байланыс тараптар**	Бас ұйым	Өзге байланыс тараптар
Қызметтер көрсетуден түскен түсім	**237.177**	**–**	378.305	–
Өзге кірістер	**5.736**	**–**	–	–
Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып есептелген пайыздық кірістер	–	**12.378.450**	–	2.600.738
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын қаржылық активтерді бастапқы тану кезінде танылған дисконт	–	**(85.570.997)**	–	(72.354.633)
Қаржылық ұйымдардағы қаражатты өтеу кестесінің өзгеруіне байланысты дисконтты босату	–	**366.924**	–	–
Өзге шығыстар	**(5.736)**	**–**		
Күтілетін кредиттік залалдар бойынша бағалау резерві	–	**(161.116)**	–	(85.920)

23. ЕСЕПТІ КҮННЕН КЕЙІНГІ ОҚИҒАЛАР

2026 жылғы қаңтар және ақпан айларында Қоғам Жалғыз акционердің өкімі бойынша бөлінген қаражат бойынша 4.393.848 мың теңге сомасындағы берешекті толық көлемде өтеді.

2025 жылғы 31 желтоқсандағы есепті күннен кейін және осы жеке қаржылық есептілік бекітілген күнге дейін басқа да елеулі оқиғалар орын алған жоқ.